

Бо Фармони Директор
ДММ ТСА «Спитамен»

«*Спитамен*» СОЛ

СПИТАМЕН
INSURANCE

Душанбе – 2025

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1.1. Қоидаи суғуртаи ихтиёрии молу мулк (минбаъд – «Қоида» ё «Қоидаи суғурта») мутобиқи Кодекси маданияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шудааст.

1.2. Шартҳое, ки дар Қоидаи суғурта мавҷуданд ва ба матни Шартномаи суғурта дохил карда нашудаанд, барои Суғурташаванда (шахси Суғурташуда) ҳатмӣ мебошанд ва ҳуди Қоида дар сомонаи расмӣ Суғуртакунанда дар шабакаи иттилоотӣ – коммуникатсионии «Интернет» бо суроғаи: www.spi.tj чойгир шуда бошад ё Қоида дар як ҳуҷҷат бо шартномаи суғурта ё дар саҳифаи қафои он зикр шуда бошад ва ё ба он замима карда шуда бошад. Дар ҳолати охирин ба Суғурташаванда супоридани Қоидаи суғурта хангоми бастанӣ шартномаи суғурта бо қайд шудани он дар шартномаи суғурта тасдиқ карда мешавад.

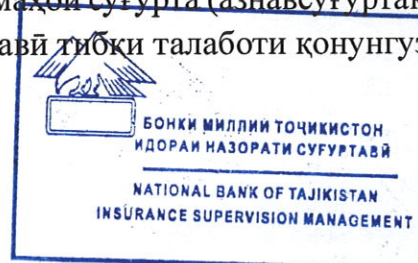
1.3. Суғуртакунанда дар асоси Қоидаи суғурта Шартҳои полиси суғурта ё Иқтибос аз Қоидаи суғуртаро барои шакли (намуди) мушаххаси Шартномаҳои суғурта, ки дар асоси Қоидаи суғурта баста мешаванд, ба Суғурташавандаи мушаххас ё бахше аз Суғурташавандагон нигаронида шудаанд ва шартҳои суғуртаро инъикос менамоянд, таҳия намояд, алаҳусус: субъектҳо ва объектҳои суғурта, номгӯи ҳодисаҳои суғуртавӣ, муҳлат ва тартиби пардохти мукофоти суғуртавӣ, муҳлати амали Шартномаи суғурта, тартиби муайян намудани маблағи пардохти суғуртавӣ, дигар муқаррарот, то он ҳадде, ки ба қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қоидаи суғурта муҳолифат надошта бошад. Чунин Шартҳои полис ё иқтибосҳо аз Қоидаи суғурта ба Шартномаи суғурта замима карда мешаванд ва қисми ҷудонашавандаи он мебошанд. Дар ҳолати татбиқ шудани Шартҳои полиси суғурта ё Иқтибосҳо аз Қоидаи суғурта шартномаи суғурта аз Полиси суғуртавӣ ва Шартҳои полиси суғурта ва ё Иқтибосҳо аз Қоида, ки дар Полиси суғуртавӣ ба он истинод оварда мешавад ва он қисми таркибии Шартномаи суғурта ба шумор меравад, иборат мебошад.

1.4. Суғуртакунанда ба гурӯҳҳои алоҳидаи шартномаҳои якхелаи суғурта, ки дар асоси шартҳои Қоидаи суғурта баста шудаанд, номи маркетингӣ гузорад то он ҳадде, ки ин ба қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат накунад ва бо он тартибе, ки меъёрҳои қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд.

2. МАҲУМҲОИ АСОСӢ

2.1. Дар Қоидаи мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

– **фаъолияти суғуртавӣ** – фаъолияти ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) оид ба бастан ва иҷрои шартномаҳои суғурта (азнавсуғуртакунӣ), ки дар асоси иҷозатномаи мақоми назорати суғуртавӣ тибқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад;

– **мақоми назорати суғуртавӣ** – Бонки миллии Тоҷикистон, ки вазифаҳои танзиму назоратро дар соҳаи фаъолияти суғуртавӣ анҷом медиҳад;

– **суғуртакунӣ** – муносибатҳо оид ба ҳимояи манфиатҳои қонунии молумулкии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми руҳ додани ҳодисаҳои суғуртавии муайян аз ҳисоби фондҳои пулии аз мукофотҳои суғуртавии (мукофоти суғуртавии) пардохтшуда, инчунин маблағҳои дигари ташкилотҳои суғуртавӣ, ки аз ҷониби ташкилотҳои суғуртавӣ ташаккул ёфтаанд;

– **азнавсуғуртакунӣ** – фаъолияти як ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) оид ба ҳимояи манфиатҳои молумулкии ташкилоти суғуртавии (азнавсуғурташавандаи) дигар, ки бо базиммагирии уҳдадориҳо аз тарафи охири ҷиҳати анҷом додани ҷуброни суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) аз рӯи шартномаи суғурта алоқаманд мебошад;

– **объекти суғурта** – манфиатҳои молумулкии Суғурташаванда, ки ба қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат надиҳад, дар шартномаи суғурта пешбинӣ шудаанд;

– **ташкилоти суғуртавӣ** – шахси ҳуқуқӣ, ки фаъолияти суғуртавиرو дар асоси иҷозатномаи дахлдори мақоми назорати суғуртавӣ ба роҳ меонад;

– **Суғурташаванда** – шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки бо ташкилоти суғуртавӣ шартномаи суғуртаро бастааст;

– **Суғуртакунанда** – Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди ташкилоти суғуртавӣ ва азнавсуғуртакунии «Спитамен Иншуренс», ки дар асоси иҷозатномаи аз тарафи мақоми назорати суғуртавӣ дода шуда фаъолияти суғуртавиرو ба амал мебарорад.

– **Ҷоидагиранда** – шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби Суғурташаванда барои гирифтани ҷуброни суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) дар Шартномаи суғурта таъин шудааст ва дар полиси суғуртавӣ дарҷ гардидааст;

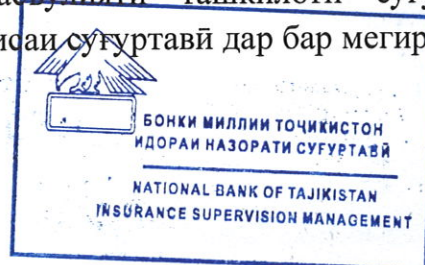
– **хавфи суғуртавӣ** – ҳодисаи эҳтимолӣ, ки дар ҳолати руҳ додани он суғурта анҷом дода мешавад;

– **тарифи суғуртавӣ** – арзиши воҳиди рӯйпӯшкунӣ суғуртавӣ;

– **ҷуброни суғуртавӣ** – маблағе, ки ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) тибқи шартномаи суғурта ҳангоми руҳ додани ҳодисаи суғуртавӣ барои пӯшонидани зарари ба молу мулкӣ суғурташуда расонида пардохт менамояд;

– **мукофоти суғуртавӣ (ҳаққи суғуртавӣ)** – маблағи пулии дар шартнома дарҷшуда, ки онро суғурташаванда уҳдадор аст ба ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) бо тартиб ва дар муҳлатҳои дар шартномаи суғурта муқарраргардида пардохт намояд;

– **маблағи суғуртавӣ** – маблағи пулие, ки ба он объекти суғуртавӣ суғурта карда шудааст ва он ҳаҷми ниҳонии масъулияти ташкилоти суғуртавиرو (азнавсуғуртакуниро) ҳангоми руҳ додани ҳодисаи суғуртавӣ дар бар мегирад;

– **ходисаи суғуртавӣ** – воқеае, ки ҳангоми рух додани он ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) тибқи қонун ва шартномаи суғурта бояд пардохти суғуртави́ро (пардохти ҷуброни суғуртави́ро) анҷом диҳад;

– **сирри суғуртавӣ** – сирри тичоратии Суғурташаванда, шахси суғурташуда ё ғоидагиранда ва ё маълумоти дигар оид ба Суғурташаванда, шахси суғурташуда ё ғоидагиранда, ки дар амалигардонии ғайриқонунии суғуртавӣ ба ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) ва шахси ғайриқонунии суғуртави́ро анҷомдиҳанда (агент, брокер) маълум гардидааст;

– **шартномаи суғурта** – шартнома дар шакли қоғазӣ ва электронӣ, ки тибқи он Суғурташаванда уҳдадор аст муқофоти суғуртави́ро мутобиқи шартнома пардохт намояд ва ташкилоти суғуртавӣ уҳдадор аст ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба молу мулки суғурташуда зарари воқеӣ ё зарар нисбати дигар манфиатҳои молумулкии суғурташуда расонида шудааст, бо шартнома пешбинишуда ба Суғурташаванда ё шахси сеюм (Ғоидагиранда), ки ба ғоидаи ӯ шартнома баста шудааст, ҷуброни суғуртави́ро анҷом диҳад;

– **полиси суғуртавӣ** – ҳуҷҷат дар шакли қоғазӣ ва электронӣ, ки воқеияти баста шудани шартномаи суғурта ва тибқи талаботи шартномаи мазкур мавриди амал қарор гирифтани уҳдадориҳои ташкилоти суғуртави́ро оид ба пардохти ҷуброни суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) тасдиқ менамояд;

– **суғуртаи молу мулк** – намуди суғурта, ки ба андозаи қисман ё пурра пардохт намудани ҷуброни суғуртави́ро барои зараре, ки ба манфиатҳои молумулкии шахс вобаста ба соҳибӣ, истифодабарӣ, ихтиёрдорӣ молу мулк дар натиҷаи вайрон, нобуд шудан ё дуздидани он расонида шудааст, пешбинӣ менамояд;

– **муҳлати кафолатӣ** – давраест, ки дар давоми он талаботҳои Суғурташаванда (Ғоидагиранда) бинобар ошкор гардидани камбудииҳои ҷойдошта (вайрон шудан) бояд аз тарафи ғурушандаи (истеҳсолкунанда) молу мулки суғурташуда, бинобар муқаррар шудани муҳлати кафолатӣ ё тибқи санадҳои меъёрӣ – ҳуқуқии амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон (уҳдадориҳои кафолатии ғурушандаи (истеҳсолкунанда) молу мулк) дар Қоидаи суғурта ва ё Шартномаи суғурта қайд ва/ё муайянкардашуда қонунгардонидани мешаванд;

– **маснуоти маҷмӯӣ** – маснуоти маҷмӯӣ стандартӣ ва иловагӣ шуда метавонад:

- маснуоти маҷмӯӣ стандартӣ қисмҳои ивазшаванда ва/ё таркибии молу мулк буда, дар якҷоягӣ маҷмӯӣ пурраи муайянкардаи истеҳсолкунандаро ташкил медиҳад ва дар ҳаёти ҷунин маҷмӯъ аз ғурушандаҳо харидорӣ шудааст;

- маснуоти маҷмӯӣ иловагӣ – қисматҳои ивазшаванда ва/ё таркибии молу мулк дар шакли омада ба истифодабарӣ харидорӣ шудааст, ҳамзамон молу мулк тибқи таъминоти худ ҳам бо маснуоти маҷмӯӣ иловагӣ, инчунин бе он истифода бурда мешавад.

– **дуздӣ, ғоратгарӣ, роҳзанӣ, тасарруф** – мутобиқи муқаррароти Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад;

– **қойҳои ҷамъиятӣ** – ҳамаи қисматҳои ҳама биноҳо, қитъаҳои замин, қўчаҳо ё дигар қойҳои, ки барои аҳолии доимо, давра ба давра ё вақт ба вақт дастрасу кушода мебошанд. Аз он ҷумла ҳама гуна объектҳои тичоратӣ, хизматӣ, фарҳангӣ, таърихӣ, шахравандӣ, динӣ, давлатӣ, фароғатӣ ва/ё ба амсоли ҳамин объектҳои, ки барои аҳолии дастрасу кушодаанд фаҳмида мешаванд. Қойҳои ҷамъиятӣ, ки бештар паҳн шудаанд, мағозаҳо, марказҳои савдо, марказҳои дилхушӣ, клубҳои шабона, ҳама гуна тарабхонаҳо, дигар қойҳои, ки хизматрасониро дар соҳаи савдо ва хуроки ҷамъиятӣ, ташкилоти фарҳангӣ, аз он ҷумла синамо, театрҳо, сиркҳо, муассисаҳои тиббӣ, муассисаҳои ҳифзи саломатӣ, ташкилотҳои дигар, ки хизматрасонии тиббиро анҷом медиҳанд (масалан беморхонаҳо ва марказҳои саломатӣ) агар Фоидагиранда ва/ё хешовандони наздики Фоидагиранда, дар он ҷо бо бистарӣ бо статсионари шабонарӯз қарор надорад; ташкилотҳои кўдакона ва маъорифӣ (клубҳои варзишӣ, аспасорӣ, шохмотбозӣ ва клубҳои дигар ва марказҳо) инчунин муассисаҳои таълимӣ ё ташкилоти таълимӣ, ки дар шакли дигари ташкилӣ – ҳуқуқӣ таъсис дода шудаанд, новобаста аз шакли моликият (боғчаи кўдакона, муассисаҳои таҳсилоти миёна, хона – интернати кўдакона, мактабҳои кўдаконаю наврасон), китобхонаҳо; ташкилотҳои тарбияи ҷисмонӣ – беҳдоштӣ (тандурустӣ) ва варзишӣ; муассисаҳо, ҳавзҳои шиноварӣ, майдончаи яхмолақбозӣ, боғҳо, гулгаштҳо ва ғайраҳо;

– **шахсони сеюм** – ҳама гуна шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ бо истисноии Суғуртакунанда, Суғурташаванда, Фоидагиранда, аъзоёни оилаи Суғурташаванда (Фоидагиранда) мебошанд;

– **IMEI (International Mobile Equipment Identifier)** – маълумоти ҳатмие мебошад, ки бо худ рақами 15 адад доштара, ки барои ҳар як воситаи расман истеҳсолкардаи алоқаи мобилӣ (телефони мобилӣ) ягонаву нотақрор ё тибқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, шартномаҳои байналмилалӣ ва анъанаҳои (урфу одатӣ) мубодилаи корӣ (тичоратӣ), рақами дигарро ифода медиҳад.

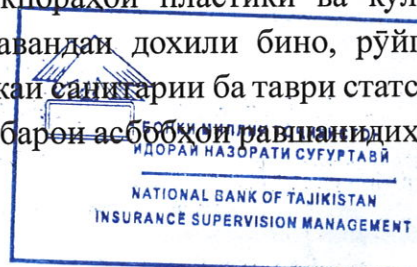
3. ОБЪЕКТҲОИ СУҒУРТА

3.1.Объекти суғурта – ин манфиатҳои молу мулкҳои Суғурташаванда (Фоидагиранда) мебошанд, ки ба қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолиф набуда, ба ҳифзи молу мулк равона карда шудааст.

3.2. Аз рӯи шартномаи суғурта, ки дар асоси Қоида баста шудааст, молу мулкҳои ғайриманқул суғурта шуда метавонад:

– объектҳои ғайриманқул дар умум (бино ва иншоотҳо), инчунин қисмҳо ва унсурҳои алоҳидаи онҳо (қисми бино, манзилҳои истиқоматӣ ва ғайриистіқоматӣ, ороишҳои дохилӣ, таҷҳизоти муҳандисӣ).

3.3.Зери мафҳуми ороишҳои дохилӣ ороиши деворҳо, шифт, фарш, бо намудҳои панелҳои ороишии гуногун, сафолақпораҳои пластикӣ ва кулолгарӣ, девораҳои ғайриасосии ба ду тараф кушодашавандаи дохили бино, рӯйпушҳои фарш, шифти овезонкардашуда, таҷҳизоти техникаи санитарии ба таври статсионарӣ (доимӣ) гузошташуда, пайвандҳои статсионарӣ барои асбобҳои равшанидиханда ва

пардаовезак, плинтус (зеҳтахтаи роғҳои байни фарш ва девор), зертахтаи дохилии тиреза, блокҳои дар ва тиреза, дарҳо, аз ҷумла қулф ва дастаҳои дар, зертахтаҳо, унсурҳои ороиши бадеии фарш, девор, шифт фаҳмида мешавад.

3.4. Зери мафҳуми таҷҳизоти муҳандисӣ системаи барқу газу об ва гармидиҳӣ, аз ҷумла, дегҳо ва батареяҳои гармкунӣ, системаи канализатсия, системаи ҳаводихию ҳавокашӣ, системаи марказонидашудаи ҳавотозакунӣ ва конденсатсиякунии ҳаво, системаҳои ҷойгиркардашудаи огоҳӣ ва хомӯшкунии сӯхтор, лифтҳо ва таҷҳизотҳои лифтӣ, ки дар даруни девор, фарши бино пинҳон карда шудаанд ва қисмҳои, ки ба он дохиланд, мисли сими барқ, кабелҳои барқ, телефон, телевизион, системаҳои телекоммуникатсионӣ, фаҳмида мешаванд.

3.5. Тибқи шартномаи суғурта, ки дар асоси Қоида баста шудааст, молу мулк манқул суғурта шуда метавонад. Ба молу мулк манқул гуруҳи зерини молу мулк дохил мешаванд:

- таҷҳизот ва мошинҳои саноатӣ/истеҳсолӣ/савдо ва технологӣ, аз ҷумла, таҳкурсии мошинҳои истеҳсолотӣ ва ба он монанд;
- мебел, таҷҳизоти техникӣ ва идора, асбобу анҷоми хоҷагидорӣ ва ашёи дохили бино, агар онҳо арзиши бадеӣ ё антиқавӣ надошта бошанд;
- таҷҳизоти компютерӣ ва оргтехника, техникаи электронӣ ва маишӣ;
- арзишҳои молию моддӣ;
- молу мулке, ки дар оянда ба даст оварда мешавад;
- молу мулк дигари манқул, ки дар шартномаи суғурта нишон дода шудааст ва аз моддаҳои дигари Қоида бароварда нашудааст.

3.6. Дар ҳолате, ки ҳар як воҳиди молу мулк суғурташуда ба таври алоҳида дар Шартномаи суғурта нишон дода нашуда бошад танҳо гуруҳи молу мулк, аз рӯи нишонаҳои таснифотӣ оварда шуда бошад, (масалан, мошин, таҷҳизот, мебел ва асбобу анҷоми хоҷагидорӣ ва амсоли онҳо) зери молу мулк суғурташуда ҳамаи ашёи дар ҳудуди Суғурташаванда, ки қисми чунин гуруҳҳои молу мулк ба ҳисоб мераванд, аз ҷумла он молу мулке, ки дар лаҳзаи бастанӣ Шартномаи суғурта мавҷуд буд ва он молу мулке, ки минбаъд ба он гуруҳ ҳамроҳ карда шуда буд, аз ҷумла молу мулк шахсонӣ сеюм, ки ба Суғурташаванда барои нигоҳдорӣ, таъмир ва амсоли он таҳвил дода шудааст, агар он бо шартномаи дигар суғурта нашуда бошад, фаҳмида мешавад.

3.7. Мутобиқи Қоидаи суғурта суғуртаи мазкур паҳн намегардад ба:

- захираҳои обӣ, сарватҳои зеризаминӣ ва канданиҳои ғоиданок, ки аз қарри замин гирифта нашудаанд;
- наботот, ҳайвонот ва микроорганизмҳо;
- иншоот ва молу мулк дигар, ки дар баҳри кушод ва дар сарҳади тунукобаи континенталӣ, аз ҷумла мино (маяк) платформаҳои нефт ва амсоли онҳо;
- маводҳои тарканда ва захираҳои ҷангӣ;
- партовгоҳҳо барои партов;

– таҷҳизот ва молу мулки дигар, ки дар доираи сӯхтани маводи ядрой истифода бурда мешавад;

– бино ва иншоотҳое, ки аз тарафи мақомоти салоҳиятдори давлатӣ дар ҳолати садамавӣ эътирофшуда ва инчунин молу мулки дар ингуна биноҳо (иншоотҳо) мавҷудбуда;

– молу мулке, ки дар минтақаи аз тарафи мақомоти салоҳиятдори давлатӣ минтақаи офати табиӣ эътироф шудааст, ба шарте, ки ин гуна эълон то санаи бастанӣ Шартномаи суғурта эълон карда шуда бошад;

– молу мулке, ки муҳлати истифодабарии он дар лаҳзаи бастанӣ Шартномаи суғурта аз меъёри муқаррарнамудаи Шартномаи суғурта барзиёд аст;

– молу мулке, ки қисман фарсудагии он 50 фоиз ва зиёда аз он фоизро ташкил медиҳад;

– дигар молу мулк, ки тибқи талаботи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда шудааст.

3.8. Аз рӯи Шартномаи суғурта, ки дар асоси Қоида баста шудааст, хароҷотҳои Суғурташаванда, ки ҳангоми бартарафнамоии оқибатҳои ҳодисаи суғуртавӣ кардааст ва ё мекунад, суғурта шуда метавонанд, яъне:

– хароҷот барои тоза кардани ҷойи зарар (ҷойи пайдоиши ҳодисаи суғуртавӣ) аз ҷумла вайронкунии қисмҳои боқимондаи молу мулки суғурташуда, баровардани партовҳо, ки дар натиҷаи фаро расидани ҳодисаҳои суғуртавӣ пайдо шудааст ва боқимондаҳои дигар ба партовгоҳи наздиктарин ва зери ҳок ғурундани онҳо, несткунӣ, сӯхтан (хароҷот барои тозакунии ва вайронкунии);

Агар дар натиҷаи офати табиӣ ҷойи зарар аз ҳудуди суғурташуда берун барояд, он гоҳ танҳо хароҷот барои тозакунии, ки ба молу мулки суғурташуда тааллуқ дорад, пардохт карда мешаванд.

Хароҷотҳои мазкур мутаносибан ба маблағи суғуртавӣ ба арзиши молу мулки суғурташуда, агар дигар муқаррарот дар шартномаи суғурта пешбинӣ нашуда бошад, пардохт карда мешаванд;

– хароҷотҳое, ки дар раванди таҷдид намудани молу мулки суғурташуда то ҳолате, ки он бевосита то фаро расидани ҳодисаи суғуртавӣ дошт, ё барои молу мулки нави харидоришуда, молу мулки дигар, ки аз ҷой ҷунбонда, тағйир, ё ҳифз шудааст (хароҷот барои ҷойивазкунии ва ҳифз) карда шудааст;

Аз ҷумла, зери мафҳуми хароҷот барои аз як ҷо ба ҷойи дигар гузаронидан ва ҳифз хароҷотҳои барои таҷзияи ва тақрибан васлкунии таҷҳизоти мошинӣ, майдакунӣ, вайрон кардан ё аз нав барқарор кардани унсурҳои бино ё васеъ кардани гузаргоҳҳо фаҳмида мешавад;

Хароҷотҳои мазкур мутаносибан ба маблағи суғуртавӣ нисбат ба арзиши молу мулки суғурташуда, агар он дар Шартномаи суғурта муқаррароти дигаре пешбинӣ нашуда бошад, пардохт карда мешавад.

– харочотҳои оқилона ва мақсадноки Суғурташаванда, ки дар натиҷаи дуздӣ бо шикаста даромадан, дуздӣ ё тороч вобаста ба ивазкунии қулфҳо ё калидҳо, ғайр аз калидҳои сейф ва хонаҳо барои сейф ба миён омадаанд.

3.9. Ҳангоми суғуртакунии аз шикастани зарфҳои шишагӣ Суғуртакунанда инчунин харочотҳои бо он алоқамандро пардохт менамояд:

– ивазкунии муваққати шишаҳои шикаста дар сурати набудани имконият барои таъҷилий иваз кардани шишаҳо пурра ба шишаҳои шикаста шабоҳатдошта;

– васлкунӣ ва таҷзияи предметҳо, ки барои иваз кардани шишаҳои шикаста (жалюз, панчара ва амсоли он) монеъ мегардад;

– ба иҷора гирифтани ва васлкунии ҷӯббандҳои сохтмонӣ, агар он барои иваз кардани шишаҳои шикаста дар ошёнаҳои боло зарур бошад;

– рангкунӣ, нақшу нигор, кандакорӣ ё зебу зинати дигари шишаҳои шикаста;

– васлкунӣ ва пайваскунии дастгоҳҳои шикастаи равшаншавандаи рекламавӣ.

3.10. Харочотҳои дар боло зикргардида танҳо он вақт пардохт карда мешаванд, ки агар бевосита дар Шартномаи суғурта пешбинӣ шуда бошанд.

3.11. Дар иловагӣ ба ҷуброни зарари ба молу мулки суғурташуда дар натиҷаи фаро расидани ҳодисаи суғуртавӣ расондашуда, Суғуртакунанда инчунин ҷуброни оқилона ва мақсадноки Суғурташаванда ҷиҳати кам кардани зарар, ки бояд аз тарафи Суғуртакунанда пардохт шавад (харочот барои наҷотдиҳӣ) ҷуброни суғуртавӣ медиҳад, агар ин гуна харочотҳо зарур ё бо супориши Суғуртакунанда сурат гирифта бошанд.

Харочотҳои мазкур, дар сурати мутаносиб будан ба объекти эминшаванда аз тарафи Суғуртакунанда пардохт карда мешаванд, ҳатто агар он натиҷаи самарабахши мусбӣ надода бошад.

Харочотҳои нишондодашуда мутаносибан ба маблағи суғуртавӣ нисбат ба арзиши суғуртавӣ новобаста аз он, ки маблағи умумии ҷуброни суғуртавӣ метавонад аз маблағи суғуртавӣ зиёд бошад.

3.12. Ҳамаи харочотҳои суғурташудаи дар боло овардашуда, баробари ба охир расидан, ҷуброн карда мешаванд.

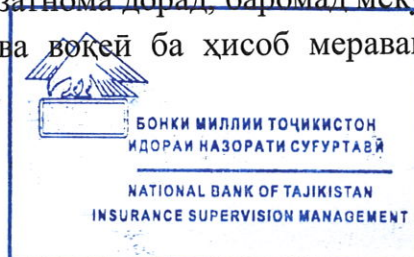
3.13. Тибқи мувофиқа байни Суғурташаванда ва Суғуртакунанда дар Шартномаи суғурта намудҳои дигари суғурта пешбинӣ шуда метавонад.

4. СУБЪЕКТҲОИ СУҒУРТА

4.1. Тибқи Қоидаи мазкур субъекти суғурта Суғуртакунанда, Суғурташаванда, Фоидагирандари эътироф карда мешаванд.

4.2. Ба сифати Суғуртакунанда ҶДММ ТСА «Спитамен Иншуренс», ки барои амалӣ намудани намуди дахлдори суғурта иҷозатнома дорад, баромад мекунад.

4.3. Суғурташаванда шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ ба ҳисоб мераванд, ки бо Суғуртакунанда Шартномаи суғурта бастаанд.

4.4. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад дар мавриди бастанӣ Шартномаи суғурта шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро барои гирифтани ҷуброни суғуртавӣ тибқи Шартномаи суғурта ҳамчун Ҷоидагиранда таъин намояд.

4.5. Вобаста ба суғуртаи молу мулк (ба ғайр аз техникаи мобилӣ (портативӣ) – ҷойгиршавии молу мулки суғурташуда дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки зери мафҳуми ҷойгиршавӣ танҳо суроғи мавқеи дар Шартномаи суғурта дарҷгардида фаҳмида мешавад.

4.6. Вобаста ба суғуртаи мобилӣ (портативӣ) – ҳудуди дар Шартномаи суғурта ишора шуда.

5. ҲОДИСАҲОИ СУҒУРТАВӢ

5.1. Ҳодисаи суғуртавӣ – ҳодисаи баамаломатае, ки бо шартҳои Шартномаи суғурта пешбинӣ шудааст ва бо сар задани он уҳдадорихои Суғуртакунанда оид ба пардохти ҷуброни суғуртавӣ ба Суғурташаванда (Ҷоидагиранда) дар доираи маблағи суғуртавие, ки бо Шартномаи суғурта муайян шудааст, ба вуҷуд меояд.

5.2. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда зарарҳои дар натиҷаи сӯхтор, задани раъду барқ, тарқиш, афтидани предметҳои бегона пардохт менамояд.

5.2.1. Зери мафҳуми сӯхтор – сӯхтан ба намуди оташфурӯзии кушод ё кӯрдуд сӯхтан, ки на дар ҷойи махсуси ҷудокардашуда ё худ берун аз ҳудуди ин гуна ҷой паҳн гаштааст ва метавонад мустақилона паҳн гардад, фаҳмида мешавад.

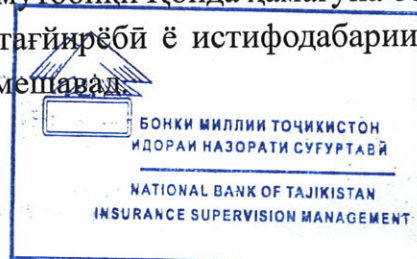
5.2.2. Зери мафҳуми зарари бевоситаи аз сӯхтор ба молу мулки суғурташуда расида, ҳарорати баланд, маводи сӯзиш (дуд, сиёҳии дуд ва ба он монанд) инчунин зарари расонидашуда ба молу мулки суғурташуда ҳангоми иҷрои ҷорабиниҳо оид ба ҳомӯш кардани сӯхтор.

5.2.3. Дар доираи суғуртакуний аз сӯхтор аз тарафи Суғурташаванда пардохт карда намешавад:

5.2.3.1. Зарари ба молу мулки суғурташуда дар натиҷаи ба он расонидани таъсир бо оташ ё гармӣ бо мақсади коркард аз нав коркардабарой ё мақсадҳои дигар (хушккунӣ, ҷӯшонидан, дарзмолкунӣ, дудкунӣ, бирёнкунӣ, гармкунӣ, коркарди гарм ё обшавии фулуз ва ғайра) расонидашуда.

5.2.3.2. Зарари ба молу мулки суғурташуда дар натиҷаи парсӯз кардан ё сӯзонда тоза кардан бо ангишти сӯхтаистода, ки аз камин, печ ва дастгоҳҳои ба он монанд афтидан, сигарета ё сигара, лампаи кафшеркунӣ ва предметҳои ба он монанд, ё парсӯз кардан дар натиҷаи якбора баромадани оташ аз ҷойи махсуси барои он ҷудокардашуда, ғайр аз ҳолатҳои пайдоиши оташ, расонидашуда.

5.2.3.3. Зарари бо дастгоҳҳои барқӣ дар натиҷаи таъсири ҷараёни барқ (аз ҷумла расиши кӯтоҳ, баланд рафтани қувваи ҷараён ё шиддат) бо шарора ҳамроҳикунанда ё ҷудокунии гармӣ. Ғайр аз ҳолатҳои пайдоиши шӯълаи кушод, расонидашуда. Зери мафҳуми дастгоҳҳои барқӣ мутобики Қоида ҳамагуна объектҳо, ки дар он истеҳсолот амал мекунад, интиқол, тағйирёбӣ ё истифодабарии қувваи барқ, аз ҷумла кабел ва симҳои барқӣ, фаҳмида мешавад.

5.2.4. Зери мафҳуми зарбаи гулӯлабарқ бевосита расидани безараршавии барқи атмосферӣ (разряд) ба молу мулки суғурташуда фаҳмида мешавад.

5.2.5. Зери мафҳуми зарари дар натиҷаи зарбаи гулӯлабарқ расонидашуда, зарари ба молу мулки суғурташуда дар натиҷаи таъсири бевоситаи термикӣ ё электродинамикии гулӯлабарқ расонида, фаҳмида мешавад.

5.2.6. Зарари расонида ҳодисаҳои суғуртавӣ ҳисоб намегардад чуброни суғуртавӣ пардохт карда намешавад:

5.2.6.1. Бо барқ ва дастгоҳҳои барқӣ дар натиҷаи пасту баланд шудани ҷараёни барқ ё индуксия.

5.2.6.2. Ҳама гуна эҳтиёткунандаи муҳофизатӣ, барққомӯшунаки муҳофизатӣ, барқгардон ва таҷҳизоти дигари монанд дар рафти истифодабарии оддии онҳо.

5.2.7. Зери мафҳуми таркиш раванди босуръат гузарандаи озодшавии миқдори зиёди энергия дар ҳаҷми маҳдудшуда дар давраи кӯтоҳи вақт, бо кӯшиши васеъшавии газ ё буғ фаҳмида мешавад.

5.2.8. Мутобиқи Қоида чуброни суғуртавӣ бо сабаби таркиши газӣ бо мақсади маишӣ ё истеҳсолӣ истифодабаранда, таркиши дегҳои буғ, ҷойҳои нигоҳдории газ, налҳои газ, зарфҳои зери фишор коркунанда ва дастгоҳҳои ба он монанд, инчунин таркиши маводҳои таркишӣ пардохт карда мешавад.

5.2.9. Таркиши зарф (дег, налӣ газ ва ба он монанд) мутобиқи Қоида танҳо он вақт таркиш эътироф карда мешавад, ки девори зарф ба дараҷаи кофӣ канда шавад ва фишори дарун ва беруни зарф дар як лаҳза баробар гардад.

5.2.10. Агар таркиш дар даруни зарф бо сабаби тағйирёбии химиявӣ рух диҳад, зарари ба зарф расонидашуда, ҳатто ҳангоми деворҳои зарф канда нашудан, чӣ тавре, ки дар боло нишон дода шудааст, пардохт карда мешавад.

5.2.11. Ҳодисаи суғуртавӣ ҳисоб намегардад ва чуброни суғуртавӣ аз тарафи Суғуртакунанда барои зарар дар ҳолатҳои зерин пардохт карда намешавад:

5.2.11.1. Дар натиҷаи таркиш, ки дар доираи иҷозатдодашудаи ғайриқонунии Суғурташаванда ё шахсони сеюм ба амал омадааст.

5.2.11.2. Ба таҷҳизоти мошинӣ дар натиҷаи таркиш дар дохили камераи дарунсӯз (цилиндрӣ муҳаррик).

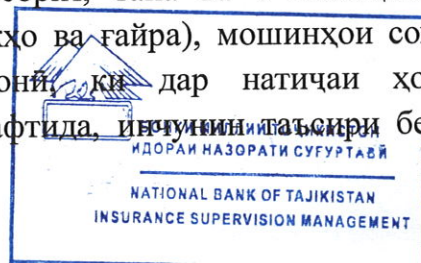
5.2.11.3. Дастгоҳҳои барқии коммутатсионӣ бо фишори газ дар дохили онҳо.

5.2.11.4. Дар натиҷаи таркиш, ки раванди одии таркибии истеҳсолӣ мебошанд.

5.2.11.5. Дар натиҷаи кам шудани фишор дар дохили зарф (имплозия).

5.2.11.6. Ба худӣ зарфҳо дар натиҷаи таркиш бо сабаби хӯрдашавӣ, зангзании бениҳоят, қарахш (накип) дурда ва таҳшинҳо дар деворҳои он.

5.2.12. Зери мафҳуми афтидани предметҳои бегона, ки молу мулки суғурташуда таъсири бевоситаи сангҳо, метеорит, тана ва ё шохаҳои дарахт, симчӯбҳо (аз ҷумла симчӯбҳои равшаникунакҳо ва ғайра), мошинҳои соҳтмони борбардор ва механизмҳои дигари соҳтмонӣ, ки дар натиҷаи ҳодисаҳои пешбинишуда ҳислати табиӣ ё техногенӣ афтида, инчунин таъсири бевоситаи

дастгоҳҳои идорашавандаи парвозӣ ё задухӯрд бо онҳо, ё афтидани қисмҳои шикастаи он ё бор, фаҳмида мешавад. Дар баробари ин зарарҳои дар натиҷаи афтидани дарахтон ё буттаҳои аз реша ҷоқшуда, ки дар ҳудуди суғурташуда мавҷуданд, пардохт намешаванд.

5.2.13. Зери мафҳуми товони зарар аз дастгоҳҳои парвозкунанда, танҳо зарари бевосита ба молу мулки суғурташуда таъсир расонидаи дастгоҳи парвозкунандаи афтида, пораҳои он ё бор фаҳмида мешавад.

6. ХАВҲОИ СУҒУРТАВӢ

6.1. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда зарарҳои дар натиҷаи офатҳои зерини табиӣ бавучадомадаро пардохт менамояд:

- тӯфон;
- жола;
- обҳезӣ;
- заминларза;
- оташфишони вулқон;
- шиштани хок, ярҷ, тарма.

6.2. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда ҷуброни суғуртавино дар натиҷаи вайроншавӣ аз об ё моеъҳои дигар (залив) аз системаи бо об таъминкунӣ, обу корезӣ, гармидиҳӣ ва системаҳои автомати оташхомушкунӣ бо об расидаро, пардохт менамояд.

6.3. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда ҷуброни суғуртавии дар натиҷаи дуздӣ бо шикаста даромадан, дуздӣ ё тороҷ ва дуздиву тороҷ ҳангоми ҳамлу нақл расидаро, пардохт менамояд.

6.4. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда ҷуброни суғуртавии зерини дар натиҷаи амалҳои бадқасдонаи шахсони сеюм, ки барои вайрон ва несту нобуд кардани молу мулки суғурташуда равона карда шудааст ва аз тарафи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ мутобиқи Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасниф гардидааст, пардохт менамояд:

– қасдан несту нобуд ё вайрон кардани молу мулк (моддаи 255 Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон);

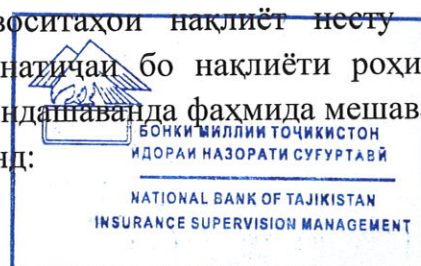
– авбошӣ (моддаи 237 Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон) ё мутобиқи Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон чун майдаавбошӣ (моддаи 460 Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон);

– вандализм (моддаи 237 (1) Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон).

6.5. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда зарарҳои дар натиҷаи паҳш кардани воситаҳои нақлиёт, таъсири дуд, зарбаи овозӣ расидаро пардохт менамояд.

6.5.1. Зери мафҳуми паҳш кардани воситаҳои нақлиёт несту нобуд ё вайроншавии молу мулки суғурташуда дар натиҷаи бо нақлиёти роҳи оҳан ё автомобил ба ҳамдигар бар хӯрдан ё бори кашондашаванда фаҳмида мешавад.

Зарарҳои зерин пардохт карда намешаванд:

– зарари расонида ба воситаи нақлиёт (бори бо он кашондашаванда), ки Суғурташаванда, кормандони Суғурташаванда ҳангоми иҷрои вазифаҳои хизматӣ, инчунин ҳешу табори Суғурташаванда идора мекарданд, агар Суғурташаванда шахси воқеӣ бошад;

– рӯйдодҳо ҳангоми ҳаракати объектҳои суғурташуда бо роҳи автомобилгард (роҳи истифодаи умум).

6.5.2. Зери таъсири дуд ҳамагуна вайроншавии молу мулкҳои суғурташуда дар натиҷаи ихроҷи ногаҳонӣ ва номувофиқи дуд аз таҷҳизоти гармидиҳӣ, гармкунакҳо, таҷҳизоти хушккунӣ ё таҷҳизот барои тайёр кардани хӯрок, ки дар ҳудуди суғурташуда мавҷуд аст, фаҳмида мешавад.

Суғуртаи мазкур зарарҳои дар натиҷаи вайрон кардани Қоидаи истифодабарии таҷҳизоти номбаршударо, мутобиқи шиносномаи техникӣ ва тавсияҳои истеҳсолкунанда расида, намерӯшонад.

6.5.3. Зери мафҳуми зарбаи овозӣ мавҷҳои овозии аз дастгоҳи парвозкунандаи аз монеаи овозгузаранда мебаромада фаҳмида мешавад.

6.6. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда зарарҳои дар натиҷаи шикастани шиша ба миён омадаро пардохт менамояд.

6.6.1. Зери шиша фаҳмида мешавад:

– шишаҳои дар ва тиреза, деворҳои шишагӣ, витрина ё маснуоти монанд аз шиша, ки ба чорчӯбаҳои дар ё тиреза монда шудаанд, ё дар ҷойи мустаҳкамкунии он чун унсурҳои конструктивии (унсурҳои ороишӣ, дохили бино) бино, иншоот, манзил ва объектҳои дигари ғайриманкул васл карда шудааст;

– дастгоҳҳои рекламавии барқӣ бо истифодабарии қисмҳои шишагин ё масолеҳи дигар, ки рӯшноиро мегузаронанд ва лампаҳои неонӣ ва монанди онҳо.

6.6.2. Зери шикастан он вайроние фаҳмида мешавад, ки тамоми ғафсии шишаи зарардида кафида бошад. Зарари танҳо аз сатҳи болои шишаи мегузашта (масалан, харошидашуда, пора) инчунин надоништа ва ё дидаву доништа ранг кардани шишаҳои суғурташуда, пардохт карда намешавад. Инчунин зарари бевосита ё бавосита ба корҳои зерин алоқаманд, пардохт намешавад:

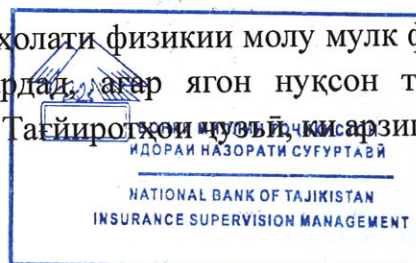
– гирифтани ё таҷзияи шиша ё қисмҳои шишагин аз чорчӯбаҳои тиреза ё аз ҷойи дигари доимо мустаҳкамбуда;

– гузаронидани корҳои сохтмонӣ васлгарӣ ё корҳои таъмир дар бино (иншоот);

– шиштани хоки зерини биноҳои нав.

6.7. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда зарарҳои дар натиҷаи таъсири бевосита ё ногаҳон ба молу мулкҳои суғурташуда аз берун расидаи ягон омил зараррасони воқеӣ, ки аз хавф фарқ мекунад ва он метавонанд мутобиқи Қоидаи суғурта шавад, пардохт менамояд.

6.7.1. Зери зиён тағйиротҳои номусоиди ҳолати физикӣ молу мулк фаҳмида мешавад. Зиёни расонидашуда ҳисоб намегардад, агар ягон нуқсон то оғози амалишавии Шартномаи суғурта мавҷуд бошад. Тағйиротҳои ҳуҷҷатӣ, ки аз ҷиҳати

мулкро паст намекунад, чун зиён баррасӣ карда намешавад. Гум шудан, ғайб задан, норасоӣ ё дуздии молу мулк, аз ҷумла дар натиҷаи тафтиши аудиторӣ ё барӯйхатгирии маълумгашта, ҳолати суғуртавӣ ҳисоб намеёбад.

6.7.2. Зери зиёни пешбинишуда зиёне, ки фарорасии онро Суғурташаванда ё кормандони ӯ дар асоси ҳамаи маҳорати касбии барои амалӣ намудани фаъолияти худ, пешбинӣ накардаанд ва пешбинӣ карда наметавонистанд, фаҳмида мешавад.

6.8. Ҷуброни суғуртавӣ нисбат ба иттилооти ҳуҷҷатикардшуда дар барандагони техникӣ, танҳо дар он сурат пардохт карда мешавад, ки агар барандаи маълумот (дар системаи электронии идоракунӣ, барномаи истифодабарии умум) натиҷаи расонидани зарар ба барандаи маълумот, ки бояд тибқи Қоида, бошад.

6.9. Тибқи мувофиқаи махсуси Тарафҳо ва дар сурати мустаҳкамкунии мутобиқи он дар Шартномаи суғурта, инчунин нисбат ба арзишҳои молию моддии дар гардишбуда суғуртакунӣ пешниҳод карда мешавад.

6.10. Тибқи мувофиқаи махсуси Тарафҳо ва дар сурати мустаҳкамкунии мутобиқи он дар Шартномаи суғурта, инчунин нисбат ба зарарҳо аз боздошташавии фаъолияти истеҳсолии (тиҷоратӣ) муассиса суғуртакунӣ пешниҳод карда мешавад.

6.11. Тибқи мувофиқаи махсуси Тарафҳо ва ҳангоми мутобиқан мустаҳкамкунии он дар Шартномаи суғурта Суғурташаванда ба Суғуртакунанда зарари аз гум шудани молу мулк, ки ба кафолат монда шуда буд ва дар натиҷаи амалҳои қонунии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ҷуброн менамояд.

6.12. Ҳуқуқи Суғурташаванда барои гирифтани ҷуброни суғуртавӣ ва уҳдадорихои Суғуртакунанда ба пардохти ҷуброни суғуртавӣ ҳангоми фаро расидани ҳодисаҳои суғуртавии дар бандҳои Қоидаи мазкур номбаршуда ва дар Шартномаи суғурта пешбинишуда ба амал меояд.

6.13. Ҳудуди суғурта ҳисоб меёбад:

6.13.1. Барои бино, иншоот ё мол дар майдончаи кушоди атрофаш гирифташуда – қитъаи замин, ки дар он маҷмааи молу мулкии Суғурташаванда ҷойгир шудааст.

6.13.2. Барои молу мулк ҳангоми ҳамлу нақл – хатсайри воситаҳои нақлиёт.

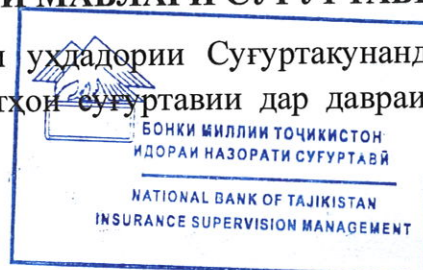
6.13.3. Барои молу мулк дигари манқул – ҳудуди бино (манзил).

6.14. Молу мулк танҳо ҳангоми дар ҳудуди суғурташуда мавҷуд буданаш, суғурташуда ҳисоб меёбад. Зарари аз ҳудуд берун ба молу мулк расида ҷуброн карда намешавад.

6.15. Молу мулки дар ҳудуди суғурта аз як ҷо ба ҷойи дигар гузаронидашаванда дар натиҷаи ҳатман фаро расидани ҳодисаи суғуртавӣ дар сурати нобуд шудан, вайрон гардидан ё гум шудан низ бо суғурта ҷуброн карда мешавад.

7. ТАРТИБИ МУАЙЯН НАМУДАНИ МАБЛАҒИ СУҒУРТАВӢ

7.1. Маблағи суғуртавӣ ҳаҷми ниҳони уҳдадории Суғуртакунанда, ки ба Суғурташавандагон дар маҷмӯи ҳамаи ҳолатҳои суғуртавии дар давраи муҳлати

амали Шартномаи суғурта бо молу мулки суғурташуда рӯйдода, ки нисбат ба он муқаррар карда шудааст, пардохт карда мешавад.

7.2. Маблағи суғуртави бо мувофиқаи Суғурташаванда ва Суғуртакунанда муқаррар карда мешавад. Маблағи суғуртави набояд аз арзиши молу мулки суғурташуда зиёд бошад.

7.3. Маблағи суғуртави метавонад бо Шартнома дар умум (маблағи умумии суғуртави) инчунин аз рӯи гуруҳҳои ҳамчунин, ё аз рӯи ҳар кадом воҳиди молу мулк суғурташуда ва аз рӯи хароҷотҳои ба гуруҳҳо тақсимшудаи суғуртави муқаррар гардад.

7.4. Арзиши суғуртавии (воқеии) молу мулк баробар қабул карда мешавад:

7.4.1. Барои бино ва иншоотҳо – арзиши лоиҳавии сохтмон дар маҳалли мазкур, ки аз рӯи тавсифи лоиҳавӣ ва сифати масолеҳи сохтмони бино (иншоот) шабоҳатдошта, вобаста ба фарсудашавӣ бо фоиз кам кардашуда.

7.4.2. Барои манзил – арзиши бозории манзил, ки ба майдони шабоҳатдоштаи суғурташуда аз рӯи таъинот, масоҳат, тарҳрезӣ, фарсудашавӣ ва ҳолати физикӣ, ки дар маҳалли мазкур (маҳалли зист, ноҳияи маҳалли зист) ҷойгир аст.

7.4.3. Барои ороиши бино, иншоот, манзил – хароҷотҳои зарурӣ барои гузаронидани корҳои тақририи ороишӣ (қимати масолеҳро ба назар гирифта) аз рӯи ҳаҷм ва сифат, ки ба ороиши суғурташуда мувофиқ аст, бо аз ҳисоб баровардани фарсудашавии он.

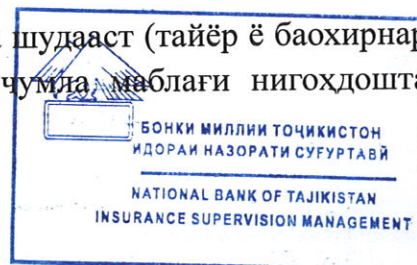
7.4.4. Барои мошин ва таҷҳизот – арзиши харидории аз рӯи таъинот ва тавсифҳои истифодабарии техникӣ ба мошин ва таҷҳизоти нав монанд, аз ҷумла хароҷот барои ҳама нақл, бастабандӣ, пардохти бочи гумрук (ҷамъкунии иловагӣ, ки зиёда аз бочи гумрук мебошад), пардохтҳои дигари ҳатмӣ, бо нигоҳ доштани маблағе, ки ба он арзиши мошин ва таҷҳизот дар натиҷаи фарсудашавӣ кам карда шудааст.

7.4.5. Барои мебел ва асбобу анҷом – арзиши харидории предметҳои нави монанд бо нигоҳ доштани маблағи фарсудашавӣ дар натиҷаи истифодабарии онҳо.

7.4.6. Барои маҳсулоти истеҳсолкунандаи Суғурташаванда (истеҳсолоти ба охир нарасида ва маҳсулоти тайёр) – арзиши тақрибан истеҳсол кардани он, аз ҷумла хароҷот барои харидории ашёи хом, нимтайёр ва хароҷотҳои нақлиётӣ (фраҳт, пардохти киропулии боркашонӣ бо роҳи обӣ, хароҷот барои суғуртакунии бор, бочи гумрукӣ), аммо на зиёда аз нархи фурӯши он, баробар қабул карда мешавад.

7.4.7. Барои молҳои харидорӣ кардаи Суғурташаванда бо мақсади фурӯши минбаъда, барои маводи хом ва масолеҳи харидорӣ намудаи Суғурташаванда, маблағи суғуртави баробар ба арзиши харидории масолеҳи ба он шабоҳатдошта, аз ҷумла хароҷотҳои нақлиётӣ, (фраҳт, хароҷот барои суғуртакунии бор, бочи гумрукӣ), қабул карда мешавад.

7.4.8. Дар сурате, ки мол аллакай фурӯхта шудааст (тайёр ё ба охиринарасида) қимати суғуртавии он ба қимати бозорӣ, аз ҷумла маблағи нигоҳдошташудаи

харочотҳои ғайриистеҳсолотӣ барои борпечонӣ ва ҳамлу нақл, баробар қабул карда мешавад.

7.4.9. Барои коғазҳои қиматнок – маблағи харочот барои азнавистеҳсолкунӣ ва чопкунӣ.

7.4.10. Барои барандагони маълумотҳо, системаи электронии идоракунӣ ё барномаҳои истифодабарии умум, ба истиснои маълумотҳои дар онҳои буда, маблағи харочотҳо барои барқарор кардани барандаи маълумотҳо ва инсталлятсияи (шинондан) барномаҳо, ба истиснои харочот барои барқарор намуди худӣ маълумотҳо.

7.5. Арзиши суғуртавии (воқеии) молу мулк муайян карда шуда метавонад:

7.5.1. Дар асоси арзиши эълоннамудаи Суғуртакунанда ба шартӣ пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳаҷми он.

7.5.2. Дар асоси баҳодихии баҳодихандаи мустакил, ташкилоти баҳодихӣ ё коршиноси Суғуртакунанда.

7.5.3. Дар асоси шартномаи таҳвилдихӣ ё хариду фурӯш, ҳисоб-фактура, чек.

7.5.4. Дар асоси арзиши барқароркунии молу мулки манқул ва ғайриманқул, яъне арзиши сохтмони он, истеҳсолот, чизи харидашуда.

7.5.5. Дар асоси нархи бозорӣ.

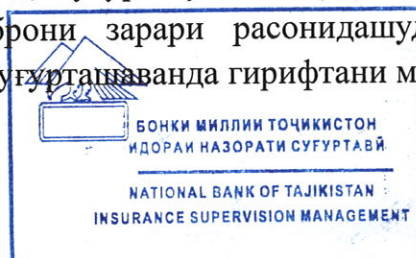
7.5.5.1. Ба хоҳиши Суғуртакунанда, манбаи маълумот оид ба нархи бозории сохтмон, ки шабеҳ ба он нархгuzорӣ ва дар маҳалли мазкур сохта шудааст, маълумотномаи махсусгардонидашуда, чопи даврӣ, сомонаҳои Интернет бо пешниҳоди хариду фурӯши молу мулки ғайриманқул ва мақолаҳои ҳулосавии мутахассисон, гумоштагони молу мулки ғайриманқул, нарх – варақҳо ва маҳсулоти рекламавии ширкатҳои сохтмонӣ, ташкилотҳои фурӯши молу мулки ғайриманқул ва ғайра шуда метавонанд;

7.5.6. Бо усулҳои дигар тибқи мувофиқаи тарафҳо.

7.6. Ҳангоми мавҷуд будани ихтилофот дар муайян намудани мукофоти суғуртавӣ аз рӯи Шартномаи суғурта тарафҳо ҳуқуқ доранд, ки экспертизаи молу мулки ба суғурта фаро гирифташавандаро бо мақсади муайян намудани ин нарх, таъин намоянд. Пардохти баҳодихии мазкур аз тарафи талабкарда сурат мегирад.

7.7. Дар ҳолате, ки маблағи суғуртавӣ нисбат ба объекти суғурта дар лаҳзаи бастанӣ Шартномаи суғурта зиёд бошад, Шартномаи суғурта дар қисмати боло шудани маблағи суғуртавӣ аз нархи суғуртавӣ беоқибат ҳисоб карда мешавад. Қисми барзиёд пардохташудаи мукофоти суғуртавӣ дар ин ҳолат бозпас дода намешавад. Агар мукофоти суғуртавӣ пурра пардохт нашуда бошад, қисми боқимондаи он бояд ба ҳаҷми мутобиқан камкардашудаи ҳаҷми маблағи суғуртавӣ пардохт карда шавад.

7.8. Агар баландравии маблағи суғуртавӣ аз объекти суғурта дар натиҷаи фиреб аз тарафи Суғурташаванда гардида бошад, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад, ки бекор кардани Шартномаи суғурта ва ҷуброни зарари расонидашударо ба Суғуртакунанда дар ҳаҷми зиёдии маблағи аз Суғурташаванда гирифтани мукофоти суғуртавиरो талаб намояд.

7.9. Агар арзиши аслии молу мулки суғурташуда дар давраи амали Шартномаи суғурта поён равад, Суғурташаванда ба мутобикан кам кардани маблағи суғуртавӣ ва мукофоти суғуртавӣ бо маблағи нигоҳдошташудаи хароҷоти Суғуртакунанда аз рӯзе, ки Суғурташаванда Суғуртакунандаро оид ба зарурати кам кардани маблағ дар ҷарён гузошт, ҳуқуқ дорад.

7.10. Пас аз пардохти ҷуброни суғуртавӣ маблағи суғуртавӣ дар ҳаҷми ҷуброни пардохтшуда кам карда мешавад, агар муқаррароти дигаре дар Шартномаи суғурта пешбинӣ нашуда бошад. Кам кардани маблағи суғуртавӣ аз рӯзи фаро расидани ҳодисаи суғуртавӣ сурат мегирад. Дар ҳолаи барқарор ё иваз намудани молу мулки зарардида Суғуртакунанда бар ивази мукофоти суғуртавии иловагӣ маблағи суғуртавии ибтидоиро барқарор мекунад.

7.11. Бо мувофиқаи тарафҳо маблағи суғуртавӣ метавонад аз арзиши аслии молу мулк пасттар (суғуртакунии нопурраи молу мулк) муқаррар гардад. Дар ин ҳолат Суғуртакунанда бо фарорасии ҳодисаи суғуртавӣ қисми зарари дидаро мутобикан ба ҷуброни суғуртавӣ нисбат ба арзиши аслии ба Суғурташаванда (Ҷоидагиранда) пардохт мекунад.

7.12. Агар ин бевосита дар Шартномаи суғурта нишон дода шуда бошад, молу мулки алоҳида ё хароҷот метавонанд ба шартҳои зерин суғурта карда шаванд:

7.12.1. «Бе таносуб». Дар ин ҳолат Шартномаи суғурта бо маблағи суғуртавии Суғуртакунанда аз арзиши суғуртавии молу мулк пасттар ва бо шартҳои ҳисобкунии ҳаҷми мукофоти суғуртавӣ баста мешавад, ки мукофоти суғуртавӣ дар ҳаҷми зарари расонидашуда ба молу мулки суғурташуда пардохт мегардад, аммо на зиёда аз маблағи суғуртавии барои ин молу мулк дар шартномаи суғурта муқарраргардида.

7.12.2. «Бо ҳавфи аввал». Ҳангоми суғуртакунии «Бо ҳавфи аввал» мукофоти суғуртавӣ дар ҳаҷми зарар, аммо на зиёда аз маблағи суғуртавии дар Шартнома муқарраргардида, бе дарназардошти таносуб байни арзиши аслии молу мулки суғурташуда ва маблағи суғуртавӣ, он пардохт карда мешавад.

Дар ин сурат қоидаи таносубан кам кардани мукофоти суғуртавӣ ҳангоми суғуртаи нопурраи молу мулк истифода бурда намешавад.

Шартномаи суғуртавии «Бо ҳавфи аввал» аз санаи фаро расидани ҳодисаҳои аввалини суғуртавӣ, ки Суғурташаванда эълон карда буд, амали худро қатъ мекунад.

7.13. Суғуртакунии бо шартҳои «Бе таносуб», «Бо ҳавфи аввал» бояд дар Шартномаи суғурта пешакӣ муқаррар карда шавад. Дар сурати набудани чунин супориш, молу мулк бо шартҳои пардохти мукофоти суғуртавӣ мутобикан Қоида ба ҳисоб меравад.

8. ТАРИФИ СУҒУРТАВӢ

8.1. Меъёри тарифӣ дар асоси меъёрҳои тарифии ибтидоӣ бо дарназардошти шартҳои мушаххаси суғуртавӣ муқарар карда мешавад.

8.2. Ҳангоми муайян намудани ҳаҷми мукофоти суғуртавӣ, ки бояд ба Суғурташаванда аз рӯи Шартномаи суғурта пардохт гардад, Суғуртакунанда тарифҳои бо мақоми назорати суғуртавӣ мувофиқкардангударо истифода мебарад,

ки дар асоси он мукофоти аз ҳар воҳиди маблағи суғуртавӣ ситонидашаванда бо дарназардошти маълумотҳои пешниҳодкардаи Суғурташаванда оид ба хусусиятҳои хоси дараҷаи хавф муқаррар карда мешавад.

8.3. Дар баробари ин вобаста аз дараҷаи хавф (намуди фаъолияти Суғурташаванда, таърихи ба ӯ пешниҳод намудаи даъвоҳо оид ба додани товод зарар (таърихи зарар), ҳаҷм ва сохтори зарарҳои пештар баамаломеда, базаи муайянкунии маблағи суғуртавӣ (меъёри ҷуброни зарар ва омилҳои дигар, ки аз тарафи Суғуртакунанда ҳангоми амалӣ намудани сиёсати андеррайтерӣ ва тарифӣ мадди назар гирифта мешавад), Суғуртакунанда ҳуқуқи ба меъёри тарифӣ аз рӯи Шартномаи мушаххаси суғурта коэффитсиентҳои тасҳеҳӣ (баланд ё паст) – ро истифода барад. Паст ё баланд намудани тарифи суғуртавӣ ҳам бо тартиби ташаққул додани истифодабарии коэффитсиентҳои тасҳеҳӣ, ҳам дар асоси нишондиҳандаҳои тахфиф ва иловакунӣ ба нархи ибтидоӣ амалӣ шуда наметавонад.

9. МУКОФОТИ СУҒУРТАВӢ

9.1. Ҳаҷми мукофоти суғуртавӣ дар асоси маблағи суғуртавӣ, меъёри тарифӣ, ва муҳлати суғурта ҳисоб карда мешавад.

9.2. Дар сурати ба муҳлати камтар аз як сол суғурта намудан, мукофоти суғуртавӣ бо дарсадҳои зерин аз ҳаҷми солоне пардохт карда мешавад: 1 моҳ – 20%, 2 моҳ – 30%, 3 моҳ – 40%, 4 моҳ – 50%, 5 моҳ – 60%, 6 моҳ – 70%, 7 моҳ – 75%, 8 моҳ – 80%, 9 моҳ – 85%, 10 моҳ – 90%, 11 моҳ – 95%.

9.3. Пардохти мукофоти суғуртавӣ тариқи ғайринақдӣ амалӣ карда мешавад.

9.4. Ҳангоми пардохт накардани мукофоти суғуртавӣ ё қисми аваллини он дар ҳаҷм ва муҳлати дар Шартномаи суғурта пешбинишуда, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад аз иҷрои Шартномаи суғурта ба таври хаттӣ Суғурташавандаро дар чараён гузошта, бо тартиби яктарафа даст кашад.

9.5. Агар ҳангоми пардохти мукофоти суғуртавӣ ба таври муҳлатдихӣ дар вақти дар Шартномаи суғурта муайяншудаи пардохти навбатӣ (аз пардохти дуюм сар карда) аъзоҳаққӣ пардохт нагардад, ё ба маблағи нисбат ба дар Шартномаи суғурта пешбинишуда камтар пардохт гардад, суғуртаи бо Шартнома шарткардашуда ба ҳодисаҳои суғуртавӣ, аз соати 00:00 дақиқаи рӯзи дигари санаи дар Шартномаи суғурта пешбинишуда, чун рӯзи охирони пардохти навбатии аъзоҳаққӣ ва то соати 00:00 дақиқаи санаи пардохти маблағи қарз, паҳн намегардад.

9.6. Агар пардохти мукофоти суғуртавии навбатӣ дар муддати 30 рӯзи корӣ пас аз санаи дар Шартномаи суғурта пешбинишуда чун рӯзи охирони пардохти мукофоти суғуртавии навбатӣ ба ҳаҷми пурра сурат нагирад, Шартномаи суғурта пеш аз муҳлат бо гузаштани 30 рӯзи корӣ ба охир мерасад.

10. ТАРТИБИ БАСТАН, ИҶРО ВА ҚАТЪ НАМУДани ШАРТНОМАҲОИ СУҒУРТА

10.1. Шартномаи суғурта танҳо ба фоидаи шахсе, ки дар асоси қонун, санади дигари ҳуқуқӣ ё шартнома ба нигоҳдорӣ гирифтани молу мулкӣ суғурташуда

манфиатдор аст (сохиби моликияти хусусӣ, иҷорагиранда, гаравгир, шахси идоракунандаи молу мулк бо ҳуқуқи бурдани хоҷагидорӣ ё роҳбарии ғаврий ва монанди инҳо) баста шуда метавонад. Шартномаи суғуртаи дар мавриди дар Суғурташаванда (Ҷоидагиранда) барои нигоҳдории молу мулки суғурташуда, набудани манфиат безътибор доништа мешавад.

10.2. Ҳангоми ҳуқуқ ба молу мулки суғурташуда аз шахсе, ки ба манфиати ӯ Шартномаи суғурта баста шуда буд, ба шахси дигар гузаштан ҳуқуқи молу мулки мазкур ба ӯ гузашта буд (ба истисноӣ ҳолатҳои маҷбуран кашида гирифтани он дар асоси дар банди 2 моддаи 306 Кодекси маданияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нишондодашуда ва аз ҳуқуқ ба моликияти хусусӣ даст кашидан дар асоси моддаи 307 Кодекси маданияи Ҷумҳурии Тоҷикистон).

Шахсе, ки ба ӯ ҳуқуқ ба молу мулки суғурташуда гузаштааст, уҳдадор аст, ки таъҷилан ба таври хаттӣ Суғуртакунандаро дар ҷараён гузорад.

10.3. Шартномаи суғурта дар асоси аризаи хаттӣ ва ё шифоҳӣ Суғурташаванда баста мешавад.

10.3.1. Суғурташаванда уҳдадор аст, ки дар ариза маълумоти пурра ва саҳеҳро оид ба объекти суғурта ва иттилооти дигари заруриро мутобиқи Қоидаи мазкур нишон диҳад.

10.3.2. Маълумотҳои аз тарафи Суғурташаванда дар ариза овардашуда чун ҳолатҳои аҳамияти муҳимдошта барои муайян намудани имконияти фарорасии ҳодисаҳои суғуртавӣ эътироф карда мешавад.

10.3.3. Ғайр аз маълумотҳои дар ариза пешбинишуда, Суғурташаванда уҳдадор аст, ки иттилооти дигари аз тарафи Суғуртакунанда талабкардашударо оид ба ҳолатҳо, ки аҳамияти муҳим барои муайян намудани имконияти фарорасии ҳодисаи суғуртавӣ ва ҳаҷми зарарҳои имконпазир аз фарорасии он (хавфи суғуртавӣ) дорад, пешниҳод намояд.

10.4. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад дар давоми муҳлати Шартномаи суғурта ҳолат ва арзиши молу мулки суғурташуда ва саҳеҳияти маълумотҳои аз тарафи Суғурташаванда пешниҳодгардидаро тафтиш кунад.

10.5. Дар сурати аз тарафи Суғурташаванда (Ҷоидагиранда) пешниҳод гардидани ҳуҷҷатҳое, ки ба ҳақиқат мувофиқат намекунанд, додани маълумоти бараъло бардурӯғ, ки барои муайян кардани дараҷаи таваккали суғуртавӣ аҳамияти муҳим доранд ва дигар ҳолатҳои фиреби барқасдонаи Суғуртакунанда, охирин ҳуқуқ дорад ба тариқи хаттӣ Суғурташавандаро огоҳ намуда, дар асоси талаботи банди 2 моддаи 196 – и Кодекси маданияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Шартномаи суғуртаро қатъ намояд.

10.6. Шартномаи суғурта ба ҳама гуна муҳлати мувофиқакардаи Тарафҳо баста мешавад.

10.7. Шартномаи суғурта аз соати 00:00 дақиқаи санаи дар он нишондодашудаи оғози суғурта қувва пайдо карда то соати 23:59 дақиқа санаи ба охир расидани муҳлати он суғурта амал мекунад.

10.8. Агар дар Шартномаи суғурта дигар намуди суғурта, ки бо шартҳои Шартнома пешбинӣ нашуда бошад, танҳо ба он ҳодисаҳои суғуртавӣ паҳн мегардад, ки онҳо рух додаанд:

– аз соати 00:00 дақиқаи санаи дар Шартнома чун санаи оғози муҳлати суғурта, аммо на пеш аз рӯзи дигари пас аз пардохти мукофоти суғуртавӣ ва ё якумин аъзоҳаққӣ аз тарафи Суғурташаванда ҳисобида мешавад;

– то соати 23:59 дақиқаи санаи дар Шартнома чун санаи ба охир расидани муҳлат нишондодашуда.

Зарарҳое, ки дар натиҷаи ҳодисаҳои дар Қоидаи мазкур номбаршуда ва дар Шартномаи суғурта нишондодашуда, ки қабл ё пас аз давраи нишондодашуда оғозёфта, ҳодисаи суғуртавӣ ба ҳисоб намераванд, ҷуброни суғуртавӣ пардохт карда намешавад.

10.9. Шартномаи суғурта дар шакли хаттӣ ва электронӣ баста мешавад.

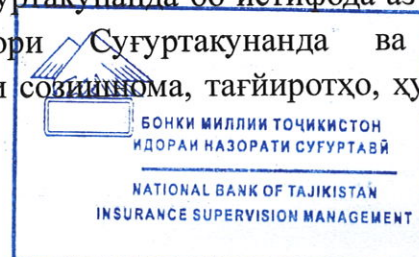
10.10. Дар сурати ба Суғурташаванда дар асоси аризаи ӯ супоридани полиси суғуртавӣ, ризоияти Суғурташаванда ба бастанӣ Шартномаи суғурта бо шартҳои аз тарафи Суғуртакунанда пешниҳодшуда (Акцепти Суғурташаванда) бо аз тарафи Суғурташаванда аз Суғуртакунанда гирифтани полиси суғуртавӣ тасдиқ мегардад.

10.11. Полиси суғуртавӣ дар ду нусхаи якхела барои Суғуртакунанда ва Суғурташаванда тартиб дода шуда, ба имзо расонида мешавад, ки ҳар ду нусха қувваи баробари ҳуқуқӣ доранд.

10.12. Намунаи полиси суғуртавӣ аз тарафи Суғуртакунанда таъин ва тасдиқгардида дар шакли электронӣ дар асоси маълумотҳои пешниҳоднамудаи Суғурташаванда ташаққул ёфта метавонад. Мундариҷаи намунаи полиси суғуртавӣ дар барандаи қоғазии бо муҳр тасдиқгардида ва ба шакли электронӣ ҳуҷҷатонида бо имзои рақамии электронии намояндаи ваколатдори Суғуртакунанда тасдиқ шуда метавонад. Имзои рақамии электронӣ дар ҳуҷҷати электронӣ ба имзои дастӣ мондаи намояндаи ваколатдори Суғуртакунанда дар полиси суғуртавӣ дар барандаи қоғазӣ, бо муҳр тасдиқшуда баробарқимат доништа мешавад.

10.13. Агар тарафҳо дар Шартномаи суғурта муқаррароти дигарро ба мувофиқа нарасонида бошанд, ба имзо расонидани полиси суғуртавӣ бо истифодаи тасвири факсимилии имзои намояндаи ваколатдори Суғуртакунанда ва муҳри Суғуртакунанда ба мувофиқа расонидани имзои Шартномаи суғурта аз тарафи Суғуртакунанда мебошад.

10.14. Агар тарафҳо дар Шартномаи суғурта муқаррароти дигарро ба мувофиқа нарасонида бошанд, ба имзо расонидани созишномаҳои дигар ё тағйирот ба Шартномаи суғурта, созишнома оид ба бекоркунии Шартномаи суғурта ва ҳуҷҷатҳои дигар вобаста ба бастан, ба иҷро расонидан, тағйирот даровардан, ба охир расонидани Шартномаи суғурта аз тарафи Суғуртакунанда бо истифода аз тасвири факсимилии имзои намояндаи ваколатдори Суғуртакунанда ва муҳри Суғуртакунанда ба мувофиқ расонидани имзои созишнома, тағйиротҳо, ҳуҷҷатҳои дигар аз тарафи Суғуртакунанда мебошад.

10.15. Агар бо созишномаи тарафҳо муқаррароти дигаре пешбинӣ нашуда бошад, пардохти мукофоти суғуртавӣ мутобиқи шартҳои Шартномаи суғуртаи басташуда, тасдиқи аз тарафи Суғурташаванда гирифтани полиси суғуртавӣ ва Қоидаи суғурта ба ҳисоб меравад.

10.16. Ҳамаи тағйиротҳо ва иловаҳо ба Шартномаи суғурта аз тарафи Суғуртакунанда дар шакли созишномаҳои иловагӣ ба он ба расмӣ дароварда мешавад.

10.17. Агар аз рӯи Шартномаи суғурта муқаррароти дигаре пешбинӣ нашуда бошад, ҳамаи хабарномаҳо ва огоҳиномаҳо оид ба иҷро ва қатъ гардидани Шартномаи суғурта ба суроғаҳое, ки дар Шартномаи суғурта нишон дода шудаанд ирсол мегарданд. Дар сурати тағйир ёфтани суроғаҳо ё реквизитҳо Суғуртакунанда ва Суғурташаванда уҳдадоранд, ки дар муддати 30 рӯзи тақвимӣ ҳамдигарро дар ҷараён гузоранд. Агар Суғуртакунанда ё Суғурташаванда дар бораи иваз шудани суроға ва реквизитҳо аз тарафи дигар хабардор нашуда бошанд, пас ҳамаи огоҳиномаҳо, хабарномаҳо, ки ба суроғаи пештара ирсол гардида буданд, қабулшуда ба ҳисоб мераванд.

10.18. Ҳама гуна огоҳинома ва хабарномаҳо оид ба бастан, иҷро ё бекор кардани муносибатҳои ҳуқуқии шартномавӣ аз тарафи Суғуртакунанда ва Суғурташаванда ба суроғаи ҳамдигар ирсолгардида ба ҳисоб мераванд, агар он танҳо ба таври хаттӣ сурат гирифта бошад.

10.19. Шартномаи суғурта пеш аз муҳлат дар сурати аз тарафи Суғуртакунанда пурра иҷро гардидани уҳдадориҳо дар назди Суғурташаванда аз рӯи Шартнома ва дар ҳаҷми пурра (аз лаҳзаи иҷрои ин уҳдадориҳо), инчунин ҳодисаҳои дигар, ки дар қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қоида ва Шартномаи суғурта пешбинӣ шудааст, ба охир расида метавонад.

10.20. Шартномаи суғурта инчунин то ба охир расидани муҳлате, ки ба он шартнома баста шуда буд, қатъ мегардад, агар пас аз ба қувва даромадани он имконияти фаро расидани ҳодисаи суғуртавӣ аз байн равад ва мавҷуд будани хавфи суғуртавӣ бо сабабҳои ҳолатҳои дигар нисбат ба ҳодисаи суғуртавӣ ба охир расида бошад (масалан, nobудшавии молу мулки суғурташуда, бо сабабҳои дигар нисбат ба ҳодисаи суғуртавӣ). Дар баробари ин Суғуртакунанда ба қисми мукофоти суғуртавӣ таносуб ба вақт, ки дар давоми он суғурта амал мекард, ҳуқуқ дорад.

10.21. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад ҳар вақт аз Шартномаи суғурта даст кашад, дар ин ҳолат мукофоти суғуртавӣ аз тарафи Суғурташаванда пардохтшуда баргардонида намешавад. Тибқи мувофиқаи Тарафҳо дар Шартномаи суғурта пешбинӣ шуда метавонад, ки ба Суғурташаванда мукофоти суғуртавӣ барои муҳлати нагузаштаи Шартномаи суғурта бо аз ҳисоб баровардани хароҷотҳои Суғуртакунанда баргардонида мешавад.

10.22. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад, ки пеш аз муҳлат Шартномаи суғуртаро яктарафа дар ҳолатҳои дар қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Шартномаи суғурта пешбинишуда, қатъ кунад.

10.23. Суғуртакунанда метавонад бо мақсади азнавсуғуртакунӣ дар шартномаҳои суғурта шартҳоеро, ки ба стандартҳо ва таҷрибаи байналмилалӣ азнавсуғуртакунӣ мутобиқат мекунанд, истифода намояд. Банди мазкур нисбати шартномаҳое, ки ба азнавсуғуртакунӣ фаро гирифта намешавад, татбиқ намегардад.

11. ҲУҚУҚУ УҲДАДОРИҲОИ ТАРАФҲО

11.1. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад:

11.1.1. Бо Қоидаи суғурта шинос шуда, нусхаи онро гирад.

11.1.2. Дар ҳолати гум кардани Шартномаи суғурта/полиси суғуртавӣ, нусхаи Шартномаи суғурта/полиси суғуртавиرو гирад.

11.1.3. Бо созиш бо Суғуртакунанда аз рӯи Шартномаи суғурта маблағи суғуртавиرو муқаррар намояд.

11.1.4. Дар мавриди бастанӣ шартномаи суғурта шахсонӣ воқеъ ва ҳуқуқиро барои гирифтани ҷуброни суғуртавӣ тибқи шартномаи суғурта Ҷоидагиранда таъин намояд.

11.1.5. Аз нав дида баромадани шартҳои Шартномаи суғуртаро ҳангоми гузаронидани чорабиниҳое, ки эҳтимолияти ба миён омадани ҳодисаи суғуртавӣ ва ё ҳаҷми зарари эҳтимолиро дар ҳолати суғуртавӣ пасткунандаро талаб намояд.

11.1.6. Аз дигар ҳуқуқҳои муқаррарнамудаи Қоидаи мазкур ва қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро бархӯрдор аст.

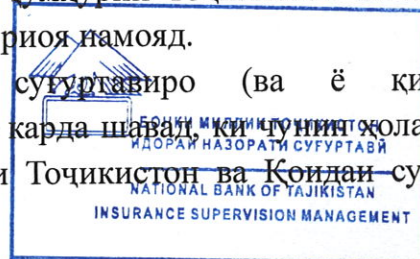
11.2. Суғурташаванда уҳдадор аст:

11.2.1. Ҳамаи чораҳои зидди сӯхтор ва бехатарии саноатиرو, ки тибқи муқаррароти қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қоидаи суғурта ва Шартномаи суғурта бояд риоя кунад. Аз меъёри бехатарии зидди сӯхтор ва саноатӣ, ки мақомоти давлатии назоратӣ тасдиқ намудааст, дур шудан роҳ дода мешавад, ё агар Суғурташаванда ба таври хаттӣ Суғуртакунандаро оид ба ин гуна дуршавӣ хабардор кардааст ва Суғуртакунанда молу мулкро барои суғуртакунӣ қабул кардааст.

11.2.2. Дар ҳолате, ки дар асоси қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шартнома ба Суғуртакунанда уҳдадорӣ дар ҳолати корӣ нигоҳ доштани молу мулки суғурташуда, хусусан, дастгоҳҳо ва мошинҳо, ки бо системаи бо об таъминкунӣ, гармидиҳӣ, канализатсия, бом ва таҷҳизот, ки дар тарафи берунаи бино васл карда шудааст ва мутобиқи Қоидаи истифодабарӣ талаботи дастуруламали истеҳсолкунанда, онро истифода бурдан мумкин аст, дар ҳолати вайрон шудан ба таври таъҷилӣ онро таъмир бояд кунад.

11.2.3. Чораҳои ҳифзи иттилоот ва маълумотҳоро, ки дар барандагони суғурташударо, ки қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қоидаи суғурта муайян кардааст ва уҳдадорӣҳои дигарро риоя намояд.

11.2.4. Ба Суғуртакунанда пардохти суғуртавиرو (ва ё қисмати мутобиқкунандаи онро) баргардонад, агар ошкор карда шавад, ки ҷуғрофияи ҳолате, ки аз рӯи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қоидаи суғурта,

пурра ва ё қисман Суғурташандаро аз ҳуқуқ ба пардохти ҷуброни суғуртавӣ маҳрум менамояд.

11.2.5. Нисбат ба аз тарафи Суғурташаванда чораҳои ҳифз ва муҳофизати зиддисӯхтор эълонкардашуда бояд талаботҳои зерин иҷро гарданд:

11.2.5.1. Воситаҳои оташхомушкунӣ (оташхомушкунак, спринклерҳо, дренчерҳо) бояд васл, тафтиш карда, дар ҳолати корӣ бошанд.

11.2.5.2. Системаҳои ҳифз ва сигнализатсияи сӯхтор:

– бояд тафтиш карда шуда, дар ҳолати корӣ нигоҳ дошта шаванд, сари вақт вобаста ба речаии истифодабарӣ ба кор дароянд ё доимо дар ҳолати корӣ бошанд;

– сари вақт вобаста ба речаии истифодабарӣ ба кор дароянд ё доимо дар ҳолати корӣ бошанд;

– пулти мудофия ва сигнализатсияи сӯхтор бояд зери назорати доимӣ бошад.

11.2.6. Ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ Суғурташаванда уҳдадор аст:

11.2.6.1. Фавран дар давоми се рӯз (72 соат) дар бораи ба амал омадани ҳодисаи суғуртавӣ бо қайди тамоми ҳолатҳои сар задани ҳодисаи суғуртавӣ бо ҳама гуна воситаи дастрас ба Суғуртакунанда хабар расонад. Тамоми хабарҳо дар бораи ҳодисаҳое, ки аломати ҳодисаи суғуртавӣ доранд дар шакли хаттӣ ва ё электронӣ бо имзои Суғурташаванда ё намояндаи ваколатдори ӯ, ки муфассал дар бораи тамоми ҳолатҳои сар задани ҷунин ҳодиса огоҳӣ дорад.

11.2.6.2. Дар бораи воқеаи баамаломада дар натиҷаи:

– амалҳои ғайриқонунии шахсони сеюм (бадқасдона несту нобуд, ё вайрон кардани молу мулки суғурташуда ва монанди инҳо – ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқ;

– сӯхтор – ба Хадамоти давлатии зидди сӯхтор;

– тарқиш ва садама дар системаи бо об таъминкунӣ, гармидиҳӣ, канализатсия ё оташхомушкунаки автоматӣ – ба мақомоти салоҳиятдор;

– зер кардани воситаи нақлиёт – ба мақомоти БДА ВКД хабар дода шавад.

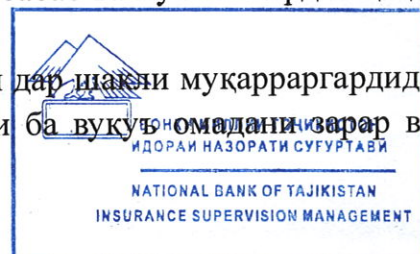
11.2.6.3. Омадани намояндагони Суғуртакунанда ва/ё намояндагони мақомоти ваколатдор ба ҷойи ҳодиса интизор нашуда, иттилооти пешакии дастрасро оид ба сабаб ва ҳолати ба миён омадани зарар ҷамъ кунад ва онро ба Суғуртакунанда бо мақсади тафтишоти минбаъдаи нисбатан дуруст ва воқеии сабабҳои сар задани воқеа ва ҳаҷми зарар интиқол диҳанд.

11.2.6.4. Чораҳои оқилона ва дастрасро дар ҳолати бавуқӯъомада оид ба бартараф намудан ё кам кардани зарар ва пешгирии молу мулки суғурташуда, андешад.

11.2.6.5. Объекти зарардидаро дар ҳолати бетағйир нигоҳ дошта, барои дида баромадани намояндаи Суғуртакунанада пешниҳод намояд.

11.2.6.6. Ба Суғуртакунанда имконияти дида баромадан ё муоина намудани молу мулки зарардидаи суғурташуда, тафтиши сабаб ва муайян кардан ҳаҷми зарар муҳайё намояд.

11.2.6.7. Ба Суғуртакунанда аризаи хаттӣ дар шақли муқарраргардида оид ба ҷуброни суғуртавӣ бо нишон додани ҳолатҳои ба вуқӯъ омадани зарар ва ҳаҷми

тахминии он, ки дар лаҳзаи аризанивисӣ ба Суғурташаванда маълум буд, пешниҳод намояд.

11.2.6.8. Мутобиқи дархости хаттии Суғуртакунанда ҳуччатҳои тасдиқкунандаи манфиатҳои молу мулкӣ, сабаби фарорасии зарар, ва ҳуччатҳои дигарро, ки пешниҳод намудани он ҳислати воқеаи рухдодароро муайян мекунад ва дар асоси талаботи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намояд.

11.2.6.9. Пас аз пардохти ҷуброни суғуртавӣ Суғурташаванда уҳдадор аст, ки ба Суғуртакунанда ҳамаи ҳуччатҳо ва исботҳоро пешниҳод намуда ба ӯ ҳамаи маълумотҳои заруриро барои аз тарафи Суғуртакунанда, ки ҳуқуқи талаб кардан аз шахси ҷавобгар барои зарари расонидашуда, ки дар натиҷаи суғурта пардохт карда шудааст, гузаштааст, диҳад.

11.2.7. Дигар уҳдадориҳои муқаррарнамудаи Қоидаи мазкур ва қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро иҷро намояд.

11.3. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад:

11.3.1. Ҳангоми бастанӣ Шартномаи суғурта бо ҳамаи ҳуччатҳои барои муайян кардани дараҷаи таваккал зарурӣ шинос шавад.

11.3.2. Мустақилона сабабҳо ва ҳолатҳои ҳодисаи суғуртавиرو муайян намояд.

11.3.3. Аз Суғурташаванда маълумоти барои муқаррар намудани далели ҳодисаи суғуртавӣ ва муайян намудани ҳаҷми зарар, аз он ҷумла маълумотҳои хусусияти сирри тиҷоратӣ доштаро талаб намояд.

11.3.4. Вобаста ба ҳодисаи суғуртавӣ аз мақомоти дахлдор ва корхонаю муассисаҳои дигар, ки оид ба ҳодисаи суғуртавӣ иттилоот доранд, маълумоти заруриро гирад, инчунин сабабу ҳолатҳои ҳодисаи суғуртавиرو мустақилона муайян намояд.

11.3.5. Маълумоти аз ҷониби Суғурташаванда пешниҳодшударо тафтиш намояд, инчунин аз ҷониби Суғурташаванда (Шахси суғурташуда) риоя намудани талабот ва шартҳои Шартномаи суғуртаро тафтиш намояд.

11.3.6. Тағйирдиҳии шартҳои Шартномаи суғурта ва пардохти мукофоти иловагии суғуртавиرو талаб намояд, агар тағйирот дар дараҷаи хавфи суғуртавӣ баъди бастанӣ Шартнома ба миёни омада бошад.

11.3.7. Пардохти мукофоти суғуртавиرو ба таъхир андозад, дар ҳолате, ки агар:

- экспертизаи мустақими сабаб ва ҳолатҳои фарорасии ҳолати суғуртавӣ ва ҳаҷми зарар гузаронида шуда бошад. Дар ин ҳолат муҳлати пардохт ба муҳлати вақти дар давоми он экспертиза гузаронидашуда, зиёд мегардад;

- асос барои шакку шубҳа ва кафолатнокии Суғурташавандаро ба гирифтани пардохти мукофоти суғуртавӣ ба миён ояд, дар ин сурат подош то он даме, ки далелҳои исботкунанда пешниҳод нагардад, пардохт карда намешавад;

– агар аз тарафи мақомоти корҳои дохили парвандаи ҷиноятӣ аз рӯи далели воқеаи суғуртавӣ бар зидди кормандони роҳбарикунандаи Суғурташаванда (бар зидди ҳуди Суғурташаванда) ё ҳешу табори ӯ, агар онҳо шахсони воқеӣ бошанд) кушода шуда бошад, то ба охир расидани парвандаи ҷиноятӣ.

11.3.8. Аз дигар ҳуқуқҳои муқаррарнамудаи Қоидаи мазкур ва қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро бархӯрдор аст.

11.4. Суғуртакунанда уҳдадор аст:

11.4.1. Суғурташавандаро бо Қоидаи суғурта шинос намуда, ба вай як нусхаи онро пешниҳод намояд.

11.4.2. Махфияти маълумоти сирри тижоратии Суғурташавандаро таъмин намояд.

11.4.3. Дар муддати 15 (понздаҳ) рӯзи корӣ аз санаи пешниҳоди ҳамаи ҳуҷҷатҳои дахлдор Суғурташавандаро оид ба эътирофи ҳолат ҳамчун ҳодисаи суғуртавӣ ё даст кашидан аз пардохти ҷуброни суғуртавӣ огоҳ намояд.

11.4.4. Дигар уҳдадориҳои муқаррарнамудаи Қоидаи мазкур ва қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро иҷро намояд.

12. МУАЙЯН НАМУДАНИ ҲАҶМИ ЗИЁН Ё ЗАРАР

12.1. Дар сурати қисман вайроншавии молу мулкӣ суғурташуда барои пардохт он хароҷотҳое, ки барои барқароркунии он то ба ҳолате, ки молу мулк то фаро расидани ҳолати суғуртавӣ дошт (корҳои барқароркунӣ) сарф шуда буд, пардохт карда мешавад.

12.1.1. Дар доираи Қоидаи суғурта зери ибораи хароҷотҳои барқароркунӣ фаҳмида мешавад:

– хароҷот барои харидории қисмҳои эҳтиётӣ ва маснуоти зарурӣ барои иҷрои корҳо;

– хароҷот барои оварда расонидани қисмҳои эҳтиётӣ ва маснуот ба ҷойи таъмиркунӣ;

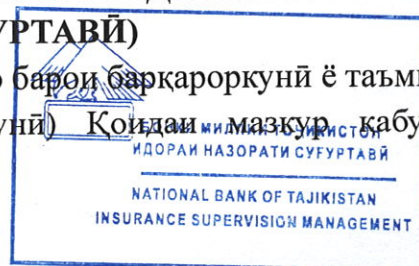
– хароҷот барои додани музди кор чихати таъмиркунӣ;

– хароҷотҳои дигар, ки бо шартномаи суғурта пешбинӣ шудааст.

Аз маблағи хароҷотҳои барқароркунӣ маблағи барои фарсудашавии дар раванди таъмири қисмҳо, ҷузъҳо, агрегатҳо, қисмҳои майдаи мошин ивазкардашуда нигоҳ дошта мешавад. Ҳаҷми фарсудашавӣ чун фарқият байни арзиши аслии ин қисмҳо дар рӯзи фарорасии ҳолати суғуртавӣ ва нархи нави (харидории) ин қисмҳо, агар муқаррароти дигаре дар шартномаи суғурта пешбинӣ нашуда бошад, ба ҳисоб гирифта мешавад.

13. ТАРТИБИ МУАЙЯНКУНИИ МАБЛАҒИ ПАРДОХТИ СУҒУРТАВӢ (ҶУБРОНИ СУҒУРТАВӢ)

13.1. Ҳангоми ҳисоби маблағи хароҷотҳо барои барқароркунӣ ё таъмири молу мулкӣ вайроншуда (хароҷотҳои барқароркунӣ) Қоидаи мазкур қабул карда мешаванд:

– барои барқароркунии (таъмир) молу мулки зарадида бояд маснуот ва қисмҳои эҳтиётии ба қисмҳои истифодабурдашаванда аз рӯи намуд ва сифат шабеҳ ва бо қимат баробар истифода бурда шавад;

– хароҷот барои масолеҳи барои таъмири бино ё иншоот истифодабурда бо маблағи нигоҳдоштани молу мулки пас аз ҷудо кардани унсури вайроншудаи конструктиви бино (иншоот), ки барои истифодабарии минбаъда (боқимондаҳои коршоям) ба кор меоянд, ҷуброн карда мешавад;

– хароҷот барои пардохти музди кор оид ба таъмир аз рӯи нархҳои миёна барои корҳои шабеҳи дар ҷойи гузаронидани таъмир дар лаҳзаи воқеаи суғуртавӣ амалкунанда, дар сурати иҷрои таъмир бо қувваи Суғурташаванда аз нархномаи корҳои шабеҳи дар ҷойи гузаронидани таъмир дар лаҳзаи воқеаи суғуртавӣ амалкунанда, вобаста ба он, ки кадоме аз ин маблағҳо камтар аст, ҷуброн карда мешавад;

– ба ҳисоби хароҷотҳо барои иҷрои танҳо он корҳои, ки барои бартараф намудани ҳодисаи суғуртавӣ заруранд, дохил карда мешавад. Хароҷотҳои иловагӣ, ки бо сабаби таъҷилии гузаронидани корҳо, такмил ва ё тағйир додани нақшаи (сохтор – конструксия) молу мулки суғурташуда, бо гузаронидани таъмири нақшавӣ ҷуброн карда намешаванд;

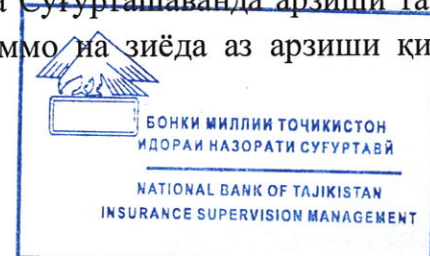
– хароҷот барои таъмири пешакии молу мулки вайроншуда танҳо дар сурате ҷуброн мегардад, ки агар таъмири пешакӣ қисми таъмири ниҳой бошад ва хароҷотҳои умумӣ барои таъмир боло наравад, агар таъмири пешакӣ гузаронида намешуд;

– агар барои таъмири унсурҳои конструктиви бино ё иншоот гузаронидани ҷудокунӣ ва васлкунӣ минбаъда зарур бошад, (масалан, болопӯши бом ва амсоли он) хароҷот барои гузаронидани ин корҳо ба маблағи умумии хароҷотҳо барои таъмир дохил карда мешавад;

– агар барои нигоҳдории унсурҳои алоҳидаи конструктиви бино ё иншоот зарурати муваққатан мустаҳкамкунӣ онҳо бо миён ояд (дастгоҳ, такяҳо, тарангкунӣ (стяжка ва амсоли онҳо), хароҷот барои гузаронидани ин гуна корҳо ва қимати масолеҳ барои истехсоли он ба маблағи умумии хароҷот барои таъмир дохил карда мешавад;

– хароҷотҳои иловагии бо пардохти музди меҳнати корҳои зиёда аз муҳлат, расонидан ба маснуот, қисмҳои эҳтиёгӣ ё мошинҳо ба таври экспресс, ҳамлу нақл бо нақлиёти ҳавоӣ пардохт карда намешавад, агар муқаррароти дигаре дар шартнома пешбинӣ нашуда бошад;

– агар ивазкунии қисмҳо ва предметҳои вайроншуда амалӣ шуда истода бошад, ба он нигоҳ накарда, ки таъмири он бе таҳдид ба бехатарии истифодабарии молу мулки суғурташуда аст, Суғуртакунанда ба Суғурташаванда арзиши таъмири ин қисмҳо ё предметҳоро ҷуброн менамояд, аммо на зиёда аз арзиши қисмҳои ивазшуда.

13.2. Зарари бо гум шудани намуди молии молу мулки суғурташуда, аз ҷумла шишаҳо ва витринаҳо (зарар дидани болои шиша – хорошидан, сиеҳчатоб шудан, хира гаштан ва амсоли онҳо) подош карда намешавад. Инчунин зарари бо вайроншавии тарафи берунаи борпечонҳои якчанд воҳиди молу мулки суғурташуда, агар борпечонҳои дохилӣ вайрон нашуда бошанд, пардохт карда намешавад.

13.3. Дар ҳолати пурра несту нобуд гаштани молу мулки суғурташуда ҷуброни суғуртавӣ дар ҳаҷми арзиши аслии молу мулк бо дарназардошти фарсудашавӣ, ки дар лаҳзаи фаро расидани ҳодисаи суғуртавӣ ҳисобу китоб тарҳи арзиши боқимонда, ки онҳоро метавонанд фурӯшанд ё аз рӯи таъиноти вазифавӣ истифода баранд (боқимондаҳои коршоям). Суғурташаванда аз ҷунин боқимондаҳо ҳуқуқи даст кашиданро надорад.

13.3.1. Зери мафҳуми пурра несту нобуд шудан дар Қоидаи суғурта гум, вайрон шудан ё пурра несту нобуд гаштани молу мулки суғурташударо дар набудани имконияти техникӣ барои барақаророркунӣ ё он ҳолате, ки хароҷотҳои зарурии барқароркунӣ аз арзиши аслии он дар лаҳзаи фарорасии ҳодисаи суғуртавӣ зиёд аст, фаҳмида мешавад.

13.4. Арзиши молу мулки халоскардашуда (боқимондаҳои коршоям) дар асоси нархи фурӯши ин гуна боқимондаҳо дар маҳалли мазкур муайян карда мешавад.

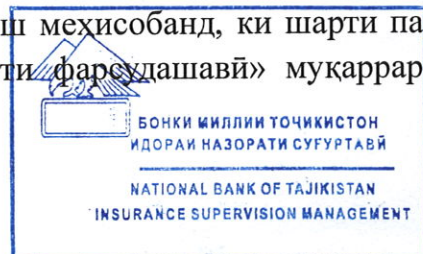
13.5. Сатҳи фарсудашавӣ дар асоси баҳодиҳии экспертӣ ҳисоб карда мешавад. Агар маблағи суғуртавӣ мутобиқи арзиши боқимондаи тавозунӣ муқаррар карда шуда бошад, он гоҳ сатҳи фарсудашавии воҳиди молу мулк мутаносиб ба сатҳи ҷамъкардашудаи истеҳлок аз рӯи маълумотҳои муҳосибот қабул карда мешавад.

13.6. Агар маблағи суғуртавӣ дар лаҳзаи фарорасии воқеаи суғуртавӣ аз арзиши аслии молу мулки суғурташуда паст бошад, Суғуртакунанда зарарро мутаносибан ба маблағи суғуртавӣ ба арзиши аслӣ ҷуброн мекунад. Мутобиқати маблағҳои суғуртавӣ ба арзиши аслии молу мулк ба таври алоҳида ба ҳар як объекти суғурта муқаррар карда мешавад.

13.6.1. Бе дарназардошти фарсудашавӣ – пардохти ҷуброни суғуртавӣ бе дарназардошти фарсудашавии қисмҳо, ҷузъҳо, дастгоҳҳо ва қисмҳои дар раванди таъмир ивазшаванда, ғайр аз ҳолатҳои дуздии молу мулки суғурташуда амалӣ мегардад.

13.6.2. Бо дарназардошти фарсудашавӣ – пардохти ҷуброни суғуртавӣ бо дарназардошти фарсудашавии молу мулк сурат мегирад. Ҳаҷми фарсудашавӣ чун фарқият байни арзиши аслии молу мулки суғурташуда (ҷузъҳо, қисмҳо) дар рӯзи фарорасии воқеаи суғуртавӣ ва нархи нави (харидорӣ) молу мулки суғурташуда (ҷузъҳо, қисмҳо) ҳисобукитоб карда мешавад.

13.7. Шартҳои муқарраршудаи пардохти ҷуброни суғуртавии «бе дарназардошти фарсудашавӣ» бояд ба таври аниқ дар шартномаи суғурта оварда шуда бошад. Ҳангоми набудани ин гуна супориш меҳисобанд, ки шартҳои пардохти ҷуброни суғуртавӣ ба таври «бе дарназардошти фарсудашавӣ» муқаррар карда шудааст.

13.8. Агар ба Суғурташаванда шахсони сеюм чуброни зарарро дода бошанд, дар он сурат Суғуртакунанда танҳо фарқияти байни маблағи умумии аз рӯи Шартномаи суғурта пардохтшаванда ва маблағи аз шахсони сеюм гирифта ро пардохт менамояд.

13.9. Агар дар ҳолати фарорасии ҳодисаи суғуртавӣ нисбат ба молу мулки суғурташуда шартномаҳои дигар низ аз рӯи хавфҳои шабех ба маблағе, ки аз арзиши суғуртавии он ба таври умум зиёд, (суғуртакунии дукарата) амал мекарда бошанд, Суғуртакунанда чуброни суғуртавиरो барои зарар дар ҳаҷми мутаносиб ба маблағи суғуртавии дар шартномаи аз тарафи Суғуртакунанда басташуда нисбат ба маблағи умумии суғуртавии молу мулки мазкур аз рӯи ҳама шартномаи бастаи Суғурташаванда пардохт менамояд.

13.9.1. Суғурташаванда уҳдадор аст, ки ба таври ҳаттӣ Суғурташавандаро оид ба ҳамаи шартномаҳои суғурта нисбат ба молу мулки суғурташуда бо ташкилотҳои суғуртавии дигар дар чараён гузорад. Дар баробари ин Суғурташаванда бояд номи ташкилоти дигари суғуртавиरो, ки дар онҳо молу мулки худро суғурта кардааст, хавфҳои суғуртавӣ ва ҳаҷми маблағи суғуртавиरो бояд нишон диҳад.

13.9.2. Агар суғуртакунии дукарата натиҷаи бадқасдона аз тарафи Суғурташаванда бошад, Суғуртакунанда ҳуқуқи бекор донистани эътирофи шартномаи суғурта ва чуброни зарари ба Суғуртакунанда расидаро талаб карданро дорад.

13.10. Суғурташаванда бояд ба таври таъҷилӣ дар бораи ёфт шудани молу мулки дар натиҷаи ҳодисаҳои суғуртавӣ гумшуда ба Суғуртакунанда хабар диҳад ва ба Суғуртакунанда қисми мутаносиби чуброни суғуртавии пардохташударо баргардонад.

13.11. Тарафҳо ҳуқуқи ҷалб кардани ташкилоти мустақили экспертиро барои муайян намудани сабабҳои ба вуқӯъ омадани зарар ё арзёбӣ ба ҳаҷми зарар, ки Суғурташаванда дидааст, доранд.

13.11.1. Тарафи шартномаи суғурта, ки ташкилоти мустақили экспертиро даъват кардааст, хароҷотҳои хизматрасонии онро пардохт менамояд.

13.11.2. Агар бо талаби Суғуртакунанда Суғурташаванда барои гузаронидани экспертиза ташкилоти мустақили экспертиро ҷалб карда бошад, маблағи хароҷот барои пардохтани ҳаққи хизматрасонӣ ба чуброни маблағи суғуртавӣ ҳамроҳ карда мешавад.

14. ҲОЛАТҲОИ РАД КАРДАНИ ПАРДОХТИ СУҒУРТАВӢ (ЧУБРОНИ СУҒУРТАВӢ)

14.1. Зарарҳои бевосита ва ё бавоситаи бо сабабҳои зерин бамиёномада чуброн карда намешаванд:

— аз дохил вайрон шудан, вайронкунӣ, пӯсидан, таъсири микроорганизмҳо, ҳайвонот ё наботот;

– амалҳои зӯроварӣ ё амалҳои, ки барои ҳаёти инсон, молу мулк хатарнок мебошанд, бо ҳадаф ё нияти таъсир расонидан ба ҳар гуна ҳукумат ё бо мақсади тарсонидани аҳоли ё ягон қишри алоҳидаи аҳоли;

– амалҳои мақомоти давлатии ҳокимияти иҷроияи ё мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ, ки бавосита ё бевосита ба вайроншавӣ, несту нобудшавӣ, гум шудани (аз ҷумла дар натиҷаи дуздӣ) молу мулки суғурташуда, ҳодисаи суғуртавӣ ҳисоб карда намешавад;

– асбобҳои коммутатсионии барқӣ аз сабаби фишори газ дар дохили онҳо;

– ба истифодабарӣ даровардан, ҳуди истифодабарӣ, хизматрасонии техникӣ ё таъмири таҷҳизоти механикӣ, электротехникӣ ё электронӣ;

– ба сабаби ба таъхир афтодани таҳвили маҳсулот ё сари вақт иҷро нагардидани таҳвил, фоида бадастнаомада ё даромад, суғуртагардидани суръати истеҳсолот ё кам шудани ҳаҷми молҳо ё хизматрасониҳои истеҳсолшаванда ба миён меоянд;

– бо терроризм, гирифтани гаравгонон ё вайронкорӣ (диверсия) (мутобиқи моддаҳои 179, 181, ва 309 Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон);

– бо ҳатогӣ дар таҳрирезӣ, сохтмон, васлкунӣ, бе сифат иҷро намудани кор ё бо нуқсонҳои (камбудии) маснуот;

– вайрон кардани талаботи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти беҳатарӣ аз суҳтор ба вучуд омадаанд;

– вайроншавӣ, кори нодуруст ё муваққатап бекор истодани кондитсионерҳои ҳавоӣ, системаҳои хунуккунӣ ва гармкунӣ молу мулк, инчунин системаҳои нигоҳдории микроклим;

– гум шудани молу мулки суғурташуда бо сабабҳои номаълум, норасоии он, ки ҳангоми гузаронидани барӯйхатгирӣ ошкор гардидааст, ғасб ё пинҳон кардани он;

– дар натиҷаи вайрон кардани қоидаҳои истифодабарии таҷҳизоти гармкунӣ, гармидиҳӣ, хушккунӣ ё таҷҳизоти пухтупаз мувофиқи варақаҳои техникийи он ва тавсияҳои истеҳсол кунанда;

– дар натиҷаи дуддиҳои кишоварзӣ ё дуди фаъолияти корхонаҳои саноатӣ;

– дар натиҷаи кирдори бадқасдонаи Суғурташаванда (намояндаи ӯ) ё Фоидагиранда;

– дар натиҷаи осеб دیدани таҷҳизоти суғурташуда ҳангоми гузаронидани таъмир ё хизматрасонии техникӣ (сервис) ба миён меоянд;

– дар натиҷаи фиреб, қаллобӣ ва ирғоб ба миён омадаанд;

– дар натиҷаи ҳатогӣ ҳангоми тарҳрезӣ, истифодаи масолеҳи дорои нуқсон, камбудии дар конструксия, истеҳсол, таъмир ё васлкунӣ молу мулки суғурташуда;

– дар натиҷаи ҳатогӣ ҳангоми истифодабарӣ ё хизматрасонии техникӣ (нигоҳдории) молу мулки суғурташуда;

– зада баромадани ғудохтаҳои тафсондашуда.

– зангзанӣ;

– зарари ба дастгоҳҳои барқӣ ва ё электронӣ расонидашуда дар натиҷаи таъсири ҳамаҷонибаи барқӣ ва майдонҳои электрмагнитӣ (аз он ҷумла расиши кӯтоҳ, тағйир ёфтани қувваи ҳамаҷониба ва ё шиддат), ки бо шарорагирӣ ва ё ҷудо намудани гармӣ мувофиқат мекунад;

– зарари ба молумулки суғурташуда дар натиҷаи сӯзонидан ва ё бо сӯхторпора сӯзонидан, бо ангиштҳои сӯзон, ки аз каминҳо, сӯхтордонҳо ва дастгоҳҳои ба монанди онҳо афтидаанд, бо сигорҳо ё сиграҳо, лампаи лоҳимкорӣ ва предметҳои ба он монанд, инчунин асбобҳои электрикӣ ё парт кардан бо сабаби ногаҳон баромадани сӯхтор аз ҷойи худ, ки махсус барои он ҷудо карда шудааст;

– зарарҳое, ки дар натиҷаи нигоҳдорӣ кардани бомбаҳо, минаҳо, снарядҳо ё дигар намудҳои аслиҳа ба вучуд омадаанд;

– зарарҳои бевосита ва бавосита, ки дар натиҷаи воридшавии борон, барф, жола ё лой ба утолҳои суғурташуда таваҷҷути тирезаҳо, дарҳои қушода ё дигар сӯроҳҳои дар биноҳо бастанашуда ба вучуд меоянд;

– кашада гирифтани, милликунӣ, реквизиция (маҷбуран ба ихтиёри давлат муваққатан мусодира карда шудани молу мулк хусусӣ ё барои истифодаи муваққатӣ гирифтани он), вайронкунӣ ё несту нобуд кардани молу мулк бо супориши мақомоти ҳокимияти давлатӣ ё мақомоти роҳбарии маҳаллӣ;

– коркард ва/ё аз нав кор карда баромадан;

– корпартоӣ, локаут (аз тарафи кордиханда баста шудани корхонаҳо ва ба тарзи оммавӣ аз кор ҳалӣ карда шудани коргарон, бо мақсади он, ки онҳо аз талаботашон даст кашанд), бетартибҳои оммавӣ (моддаи 188 Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон);

– нобудшавӣ ё осеб дидан (зарар дидан)-и асбобҳои ивазшаванда ва қисмҳои, ки бо назардошти истифодабарии онҳо ва/ё хусусиятҳои худ дар дараҷаи баланд ба фарсудашавӣ ё амортизация дучор мешаванд;

– нуқсонҳо ва камбудҳои биноҳо ва иншооти суғурташуда, ки дар лаҳзаи бастанани шартномаи суғурта аллакай мавҷуд буданд;

– пасту баландшавии шиддат дар шабака ва дигар ҳолатҳои монанд;

– раҳнашавии моддаҳои обшудаи гарм;

– тағйирёбии ранг, бўй, вазн, шиштан, таҳшиншавӣ, поён фаромадан, кандашавӣ, фушурдашавӣ ё васеъшавӣ;

– таҳвилдиҳӣ ва талафоти энергия;

– таҷҳизоти мошинҳо дар натиҷаи таркиш дар дохили камераи дохилсӯз (силиндраи муҳаррик);

– таъсири муътадили обу ҳаво, ки бояд бо назардошти шароити мавсимӣ ё маҳаллӣ ба назар гирифта шавад;

– таъсири энергияи ядрӣ, радиация ё захролудшавии радиоактивӣ, инчунин ҳама гуна ифлосшавӣ ё захролудшавӣ бо мавод ва моддаҳои ядрӣ, химиявӣ ва биологӣ;

– туршшуда ҷӯшидан ё вайроншавии экзотермӣ;

- фарсудашавии муқаррарӣ ё кӯҳнашавӣ;
- ферментатсия ё таҷзияи экзотермикӣ;
- хатарҳои электронӣ ва компютерӣ, аз ҷумла талаф ёфтани маълумот, тағйирёбӣ ё таҳриф гардидани маълумот, осеб дидани системаҳои иттилоотӣ (ИТ), вирусҳои компютерӣ, амалиёт бо санаҳо, коркарди маълумот, ҳар гуна ҳалалдоршавӣ ё вайроншавӣ дар қори таҷҳизоти компютерӣ ва нармафзор, инчунин чипҳои (микросхемаҳои) дар онҳо ҷойгиршуда;
- ҳосиятҳои табиӣи молу мулк;
- хушкӣ ва/ё хушкшавӣ;
- ҳама гуна муҳофизаткунандагон ва хомӯшкунандагони беҳатарӣ, барқгирандаҳо, асбоби муҳофизат аз раъду барқ ва таҷҳизоти шабех дар рафти истифодабарии муқаррарии онҳо;
- ҷанг, бо ҷанг зада даромадан, амалиётҳои давлатҳои ғараздор (новобаста аз он, ки ҷанг эълон шудааст ё не) ҷанги шахрвандӣ, шӯриш, инқилоб, исён.

14.2. Зараре, ки ба биноҳои (иншоотҳои) сохташаванда, биноҳои истифоданашаванда ва молу мулки дар чунин биноҳо (иншоотҳо) ҷойгиршуда расонида шудааст, ҳодисаи суғуртавӣ намебошад.

14.3. Тибқи муқаррароти қисми 3, моддаи 1075 – и Кодекси маданияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суғуртакунанда аз ҷуброни зиёне, ки дар натиҷаи аз ҷониби Суғурташаванда дидаю доништа ҷиҳати кам кардани зиёни имконпазир наандешидани тадбирҳо расонда шудааст, озод карда мешавад.

14.4. Суғуртакунанда аз пардохти ҷуброни зарар ба пуррагӣ ва ё дар қисми мутобиқаткунанда озод карда мешавад ва ҳуқуқ дорад баргардонидани маблағи барзиёд пардохтшудаи ҷубронро талаб намояд, агар Суғурташаванда (Ҷоидагиранда) аз ҳуқуқи худ оиди талаб нисбати шахсе ки барои зарарҳои аз ҷониби Суғуртакунанда ҷуброншаванда даст кашида бошад ва ё амалӣ шудани ин ҳуқуқ бо гуноҳи Суғурташаванда, Ҷоидагиранда ғайриимкон гашта бошад.

14.5. Мутобиқи қисми 11, моддаи 20 – и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҷаъолияти суғуртавӣ» агар Суғурташаванда ё шахсе, ки ба манфиати ӯ пардохти ҷуброни суғуртавӣ анҷом дода мешавад, ҷуброни пурраи зиёнро (зарарро) аз шахси гунаҳкори зиёнрасонида (зараррасонида) гирифта бошад, дар ин сурат Суғуртакунанда аз додани ҷуброни суғуртавӣ озод мегардад. Ҳангоми аз тарафи шахси гунаҳкор қисман додани ҷуброни зиён (зарар), Суғуртакунанда пардохти ҷуброни суғуртавиرو бо дарназардошти маблағе, ки шахси мазкур аз шахси гунаҳкор гирифтаст, анҷом медиҳад.

14.6. Суғурташаванда ва Суғуртакунанда ҳуқуқ доранд, дар Шартномаи суғурта ҳар кадом иловаҳои дигар, истисноҳо ва аниқномаи муқаррароти Қоида, ки аз ҷониби қонунгузори амалкунанда манъ карда нашудаанд, бо мустақкам намудани он дар матни Шартномаи суғурта, мувофиқа намоянд.

14.7. Тибқи муқаррароти қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад дигар асосҳои рад намудан аз ҷуброни суғуртавӣ пешбинӣ гардад.

14. ТАҒЙИРОТИ ДАРАҶАИ ХАВФ

15.1. Дар давраи амалкунии шартномаи суғурта Суғурташаванда ухдадор аст бетаъхир аз тағйиротҳои дар ҳолатҳои муҳим ба ӯ маълумшуда, ки ба ӯ ҳангоми бастанӣ шартномаи суғурта хабар дода буданд ва он метавонад ба болоравии хавфи суғуртавӣ таъсири муҳим расонад, Суғуртакунандаро дар ҷарён гузорад:

- тағйирёбии фаъолияти асосии хоҷагидорӣ, ки дар ҳудуди суғурта амалӣ карда мешавад;

- гузаштани ҳуқуқ қисман ё пурра ба моликияти хусусӣ ба молу мулки суғурташуда, интиқоли молу мулки суғурташуда ба иҷора ё лизинг;

- гузаронидани сохтмонӣ ё васлкунӣ (вайрон кардан, таҷдид, тармими умумӣ, азнавсозӣ ё аз нав таҷҳизонидани бино ё иншоот, аз ҷумла иваз кардани коммуникатсияҳои муҳандисӣ) дар территорияи суғуртакунӣ, ё бино, иншоотҳо, ки дар он молу мулки суғурташуда ҷойгир аст;

- тағйир додани намуди дар анбор ҷойгиркунии мол;

- тағйир додани шароитҳои нигоҳдорӣ ё муҳофизат, инчунин чораҳои дигари беҳатарӣ ва ҳифз нисбат ба молу мулки суғурташуда;

- тағйирдиҳии ҳолати ҳуқуқии объекти суғурта (ба амал омадани баҳсҳои молиявӣ, мавҷуд будани аризаи шикоятҳои судӣ, мавҷуд будани ҳалномаи судӣ нисбат ба объекти суғурташаванда ва амсоли он);

- гирифтани нишондодҳои мақомоти давлатии ҳадамоти зиддисўхторӣ, Кумитаи ҳолатҳои фавқуллод ва мудофияи гражданин, назорати давлатии техникӣ;

- таҷҳизот дар бинои суғурташуда ё бинои ҳаммом, сауна, васлкунӣ печ ё камин;

- дигар ҳолатҳои муқаррарнамудани қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон.

15. ГУЗАРИШИ ҲУҚУҚИ СУҒУРТАШАВАНДА БА СУҒУРТАКУНАНДА ОИД БА ҶУБРОНИ ЗАРАР

16.1. Ба Суғуртакунанда, ки ҷуброни суғуртавино пардохт кардааст, дар доираи маблағи пардохткардаи ӯ ҳуқуқи пешниҳоди даъвоҳое, ки Суғурташаванда ё Фоидагиранда иисбати шахси барои зиёни дар натиҷаи суғуртакунӣ ҷубронгардида масъул дорад, мегузарад.

16.2. Ҳуқуқи ба Суғуртакунанда гузаштаи даъво аз ҷониби ӯ бо риоя намудани қоидаҳое, ки муносибатҳои байни Суғурташаванда ё Фоидагиранда ва шахси барои зарар масъулбуда танзим менамоянд, амалӣ карда мешавад.

16.3. Суғурташаванда (Фоидагиранда) вазифадор аст ба Суғуртакунанда тамоми ҳуҷҷатҳо ва далелҳоро супорад, тамоми чораҳоро андешад, тамоми маълумотро, ки барои ба амалбарории ҳуқуқи пешниҳоди даъво нисбати шахсони гунаҳгор заруранд хабар расонад.

16.4. Дар сурате агар Суғурташаванда (Фоидагиранда) аз супурдани ҳуқуқи худ иисбати шахсе, ки барои зиёни расонидашуда, ки аз ҷониби Суғуртакунанда

чуброн карда мешавад, масъул мебошад ё ин ки ба амал баровардани ҳукуқи мазкур бо айби Суғурташаванда (Фоидагиранда) имконнопазир гардидааст, рад намояд, он гоҳ Суғуртакунанда аз чуброни суғуртавӣ пурра ё қисман озод карда мешавад.

16. СУҒУРТАИ ДУКАРАТА

17.1. Суғурташаванда (Фоидагиранда) ухдадор аст тариқи хаттӣ дар бораи тамоми шартномаҳои суғурта, ки нисбати объекти суғурташуда аз рӯйи айнан ҳамин хавфҳо бо дигар ташкилотҳои суғуртавӣ бастааст, хабар расонад. Ҳамзамон Суғурташаванда (Фоидагиранда) вазифадор аст номгӯи дигар ташкилотҳои суғуртавӣ, объектҳои суғурта ва ҳаҷми маблағҳои суғуртавиरो дарҷ намояд.

17.2. Агар дар лаҳзаи фарорасии ҳодисаи суғуртавӣ нисбати объекти суғурташуда дигар шартномаҳои суғурта аз рӯйи хавфҳои ҳаммонанд амал намоянд, он гоҳ Суғуртакунанда чуброни зарарро дар ҳаҷми мутаносиб ба нисбати маблағи суғуртавӣ аз рӯйи шартномае, ки Суғуртакунанда бастааст, ба маблағи умумӣ аз рӯйи ҳамаи шартномаҳои суғуртаи объекти мазкур, ки Суғурташаванда бастааст, пардохт менамояд.

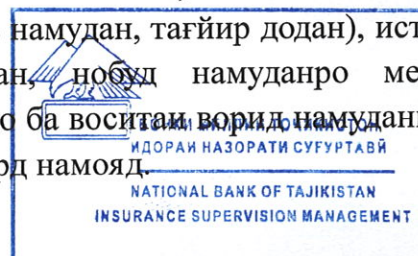
17.3. Агар баستاني якчанд Шартномаҳои суғурта нисбати объекти суғуртакардаи Суғуртакунанда аз рӯйи хавфҳои ҳаммонанд ба маблағе, ки арзиши суғуртавии он (тибқи шартномаи суғурта) барзиёд мебошад, натиҷаи амали барқасдонаи Суғурташаванда бошад, Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад безътибор дониستاني шартнома ва баргардонидани чуброни зарари бо ин амал ба ӯ расонидашударо тибқи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон талаб намояд.

17. МАЪЛУМОТИ ШАХСӢ

18.1. Суғурташаванда, ки бо Суғуртакунанда шартномаи суғуртаро аз рӯйи шартҳои Қоида ба имзо расонидааст, розигии худро барои коркарди маълумотҳои шахсии дар поён номбаршуда барои амалӣ намудани суғурта аз рӯйи шартномаи суғурта, аз он ҷумла бо мақсади тафтиши сифати пешниҳоди хизматрасонии суғуртавӣ ва танзими даъвоҳо аз рӯйи шартномаи суғурта, назорати шартномаи суғурта, инчунин бо мақсади хабардоркунии Суғурташаванда оиди дигар маҳсулотҳо ва хизматрасониҳои Суғуртакунанда медиҳад.

18.2. Маълумотҳои шахсӣ аз инҳо иборат аст: насаб, ном, номи падар, сол, моҳ, сана ва макони таваллуд, маълумоти шиноснома, суроғаи зист, дигар маълумотҳо, ки дар шартномаи суғуртаи бо Суғурташаванда баимзорасида, ки ба маълумотҳои шахсӣ мансуб буда метавонанд.

18.3. Суғурташаванда ба Суғуртакунанда ҳукуқи амалӣ намудани тамоми амалҳо (амалиётҳо) бо маълумотҳои шахсӣ, аз он ҷумла ҷамъ намудан, банизомдарорӣ, ҳифз намудан, аниқнамоӣ (аз нав намудан, тағйир додан), истифода бурдан, ғайришахсӣ намудан, маҳкам кардан, нобуд намуданро медиҳад. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад маълумоти шахсиро ба воситаи ворид намудани онҳо ба маҳзанҳои электронии маълумотҳои худ коркард намояд.

18.4. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад баҳри иҷроиш уҳдадориҳои худ аз рӯйи шартномаи суғурта маълумотҳои шахсии Суғурташавандаро ба шахсони сеюм тибқи муқаррароти қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол диҳад.

18.5. Бо тасдиқ намудани гирифтани Қоида ва розӣ шудани Суғурташаванда барои коркарди маълумотҳои шахсӣ аз ҷониби Суғуртакунанда ӯ розигии худро барои коркарди маълумотҳои шахсии Суғурташаванда аз лаҳзаи ба имзо расидани шартномаи суғурта медиҳад. Розигии Суғурташаванда барои коркарди маълумотҳои шахсии ӯ аз ҷониби Суғурташаванда дар доираи муҳлати муқаррарнамудаи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

18.6. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад розигии худро ба воситаи тартиб додани ҳуҷҷати хаттии дахлдор бозхост намояд, ки он бояд ба унвони Суғуртакунанда бо ирсоли мактуби фармоишӣ бо огоҳиномаи дастрас намудан ва ё шахсан бо гирифтани забонхати намояндаи ваколатори Суғуртакунанда супорида шавад. Ҳангоми аз Суғурташаванда расидани аризаи хаттӣ оиди бозхост намудани маълумотҳои шахсӣ Суғуртакунанда аризаи ишорашударо ҳамчун огоҳинома оиди бозхост намудани иҷозати коркарди маълумоти шахсӣ дида мебарояд ва иҷозат аз санаи расидани аризаи ишорашудаи Суғурташаванда бозхостшуда ба ҳисоб меравад. Баъди ба итмом расидани муҳлати шартномаи суғурта (аз он ҷумла ҳангоми бекор намудани он) Суғуртакунанда уҳдадор мешавад коркарди маълумоти шахсиро қатъ намояд ва маълумоти шахсии Суғурташавандаро бо расидани муҳлати мурури даъво нобуд созад.

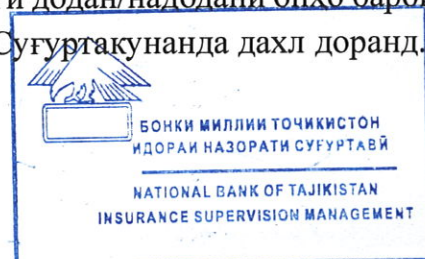
18.7. Суғурташаванда ҳуқуқ дорад ба Суғуртакунанда барои истифодаи маълумотҳои дар боло зикрёфта ҳуқуқи истифода надихад. Дар ин ҳолат аз ҷониби Суғурташаванда дар шартҳои махсус қайди «Ҳуқуқи истифодаи маълумотҳои шахсӣ дар доираи шартномаи мазкур пешниҳод нагардидааст» мегузорад ва ё дигар муқарраротро, ки тибқи он Суғурташаванда пешниҳоди ҳуқуқи ишорашударо рад менамояд, истифода мебарад.

18.8. Суғурташаванда инчунин ҳуқуқ дорад дар ҳар. вақт розигиро оиди коркарди маълумотҳои шахсӣ маҳдуд ва ё бозхост намояд.

18.9. Ҳангоми норозигии Суғурташаванда барои пешниҳоди маълумотҳои шахсии дар боло зикргардида, Суғуртакунанда ҳангоми ба миён омадани зарурати коркарди маълумоти шахсӣ аз Суғурташаванда розигии ӯро дархост менамояд.

18.10. Суғуртакунанда инчунин тасдиқ менамояд, ки набудани розигии Суғурташаванда барои коркарди маълумоти шахсӣ аз ҷониби Суғуртакунанда бо ҳеч вачҳ ба ҳуқуқи Суғурташаванда ва ё уҳдадории Суғуртакунанда аз рӯйи шартномаи суғуртаи баимзорасида таъсир намерасонад.

18.11. Шартҳои дар боби мазкури Қоида ишорагардида инчунин ба шахси Суғурташуда ва Ҷоидагиранда дар ҳолати розигӣ додан/надолани онҳо барои ҳуқуқи истифодаи маълумоти шахсии онҳо аз ҷониби Суғуртакунанда дахл доранд.

18. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

19.1. Баҳсҳое, ки аз шартномаи суғурта ба миён меоянд, бо роҳи гуфтушунид ҳал карда мешаванд.

19.2. Дар сурати ба мувофиқа наомадани тарафҳо баҳс бо тартиби пешбиниамудаи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои баррасӣ ба суд пешниҳод карда мешавад.

19.3. Ҳуқуқ ва уҳдадориҳои тарафҳо аз рӯи шартномаи суғурта, ки дар асоси Қоида баста шудааст, бо қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим дароварда мешавад.

Замимаи №1
ба Қоидаи суғуртаи ихтиёрии молу мулк

«Таъдиқ шудааст»
Бо Фармони Директори генералии
ЧДММ ТС А «Спитамен Иншуренс»
Раҳмонов Б.Р.
аз «08» ноябр соли 2025, № 167/25

УСЛУБИ БАҲИСОБГИРИИ МЕЪЁРҲОИ ТАРИФҲОИ СУҒУРТАВӢ
ба Қоидаи суғуртаи ихтиёрии молу мулк

Услуби баҳисобгирии меъёрҳои тарифҳои суғуртави
ба Қоидаи суғуртаи ихтиёрии молу мулк

1. УСЛУБИ БАҲИСОБГИРӢ

Баҳисобгирӣ (асосноккунии иқтисодии) тарифҳои суғуртавӣ дар асоси муқаррароти Талабот нисбат ба услуби баҳисобгирии тарифҳои суғуртавӣ (минбаъд – Талабот), ки бо қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон №74 аз «21» июни соли 2022 тасдиқ шудааст, омода карда шудааст.

Услуб барои ҳисоб кардани меъёрҳои тарифи суғуртавӣ барои намудҳои хавфноки суғурта мувофиқ буда, дар ҳолатҳои зерин татбиқ карда мешавад:

Омор ё маълумоти дигар оид ба намуди суғурта мавҷуд аст, ки имконият медиҳад қиматҳои зеринро ҳисоб кунем:

- q – эҳтимолияти рух додани ҳодисаи суғуртавӣ аз рӯи як шартномаи суғурта;

$$q = \frac{M}{N}$$

1.1.1

- S – маблағи миёнаи суғуртавӣ аз рӯи як шартномаи суғурта.

$$S = \frac{\sum_{i=1}^N S_i}{N}$$

1.1.2

- S_b – пардохти миёнаи суғуртавӣ аз рӯи як шартномаи суғурта ҳангоми фаро расидани ҳодисаи суғуртавӣ.

$$S_b = \frac{\sum_{k=1}^M S_{bk}}{M}$$

1.1.3

Дар ин ҷо: N – миқдори умумии шартномаҳои суғуртаи басшуда барои баъзе давраҳои гузашта;

M – миқдори ҳодисаҳои суғуртавӣ дар N шартномаҳо;

S_i – маблағи суғуртавӣ дар вақти бастании i шартнома

$i = 1, 2, \dots, N$.

S_{bk} – пардохти суғуртавӣ дар k ҳодисаи суғуртавӣ;

$k = 1, 2, \dots, M$.

тахмин карда мешавад, ки ягон ҳодиса харобиовар намешавад, агар як ҳодиса боиси якчанд ҳодисаҳои суғуртавӣ шавад.

Баҳисобгирии тарифҳои суғуртавӣ дар асоси шумораи пешакӣ муайяншудаи шартномаҳо (n) ҳисоб карда мешаванд, ки бояд бо Суғурташавандагон баста шаванд.

Меъёрҳои тарифҳои суғуртавӣ аз рӯи ҳаҷми тахминии амалиёти суғуртавӣ (маблағи миёнаи суғуртавӣ дар як шартнома, пардохти миёнаи суғуртавӣ, шумораи тахминии шартномаҳо ва эҳтимолияти рӯй додани ҳодисаи суғуртавӣ) ҳисоб карда шуданд.

Меъёри ҳолис T_x аз ду қисм – қисми асосӣ T_x .ас. T_a ва таваккалӣ сарборӣ T_x .тав. T_c .

$$T_x = T_a + T_c$$

1.1.4

- **Қисми асосӣ меъёри ҳолис (Тх.ас.) T_a** – ба пардохтҳои миёнаи суғуртавии Суғуртакунанда, ки аз эҳтимолияти рух додани ҳодисаи суғуртавии q , маблағи миёнаи суғуртавии S ва

пардохти миёнаи суғуртавии S_v вобаста аст, мувофиқат мекунад. Қисми асосии меёри холис аз маблағи суғуртавӣ аз рӯи формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$T_a = 100 * \frac{S_b}{S} * q \quad 1.1.5$$

- **Сарбории эҳтимоли Тн.тав. T_c** – бо мақсади ба назар гирифтани зиёд будани эҳтимолии шумораи ҳодисаҳои суғуртавӣ нисбат ба арзиши миёнаи онҳо қорӣ карда мешавад. Ғайр аз q , S ва S_b , сарбории эҳтимоли инчунин аз параметрҳои зерин вобаста аст: n – шумораи шартномаҳои марбут ба давраи суғурта, ки барои онҳо суғурта анҷом дода мешавад, паҳншавии миёнаи пардохти суғуртавӣ R_b ва кафолати γ – эҳтимолияти зарурӣ, ки мукофотҳои суғуртавии ҷамъшуда бояд барои пардохти суғуртавии ҳодисаҳои суғуртавӣ кифоя бошанд.

Агар ташкилоти суғуртавӣ маълумот дар бораи арзиши R_b надошта бошад, метавонанд, ки сарбории эҳтимолиро бо формулаи зерин ҳисоб кунанд:

$$T_c = 1,2 * T_a * \alpha(\gamma) \sqrt{\frac{1-q}{x * q}} \quad 1.1.6$$

Дар ин ҷо: q – эҳтимолияти ба амал омадани ҳодисаи суғуртавӣ;

n – шумораи пешбинишудаи шартномаҳои суғурта.

- **Меёри умумӣ T_Δ** – бо формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$T_\Delta = \frac{T_x * 100}{100 - f} \quad 1.1.7$$

Дар ин ҷо: T_x – меёри холис;

f (%) – ҳиссаи сарборӣ аз меёри умумии тарифи суғуртавӣ.

Меёрҳои тарифҳои суғуртавӣ барои шартномаҳои суғурта ба муҳлати як сол ҳисоб карда мешаванд.

Сохтори меёри тарифҳои суғуртавӣ:

- 25,7% – меёри холис;
- 51,6% – хароҷотҳо барои пешбурди кор;
- 4,1% – андоз аз даромад;
- 18,6% – фоида.

Баҳисобгирии сарбории эҳтимоли. Ташкилоти суғуртавӣ, бо эҳтимолияти $g = 0,95$, интизор аст, ки пардохти суғуртавии имконпазир аз мукофотҳои суғуртавии ҷамъшуда зиёд набошад, пас аз Ҷадвали 1 а (g) = 1,645.

g	0,84	0,90	0,950	0,98	0,9986
a (g)	1,00	1,30	1,645	2,00	3,0000

- g – кафолати эҳтимолияти зарурӣ, ки бо он мукофотҳои суғуртавии ҷамъшуда бояд барои пардохти суғуртавии ҳодисаҳои суғуртавӣ кофӣ бошанд;
- a (g) – коэффисиенте, ки ба кафолати бехатарии гамма вобаста аст. Қимати онро аз Чадвал гирифтани мумкин аст.

2. ҲИСОБКУНИИ МЕЪЁРҲОИ ТАРИФИИ ЗАМИНАВӢ

Ҳисоб кардани меъёрҳои тарифии заминавӣ дар асоси Қоидаи суғуртаи ихтиёрии молу мулк, ЧДММ ТСА «Спитамен Иншуренс» (минбаъд «Қоида ё Қоидаи суғурта») амалӣ карда шудааст.

Интихоби замина ба натиҷаҳои таҳлили ҳамаҷониба асос меёбад:

- омили худӣ (ҳаҷми он нокифоя аст);
- омили бозор;
- баҳодиҳии коршиносии (экспертии) мутахассисони ЧДММ ТСА «Спитамен Иншуренс».

Маълумоти ибтидоӣ барои ҳисоб кардани тарифҳои суғуртавӣ ва барои муайян кардани эҳтимолияти рух додани ҳодисаҳои суғуртавӣ, пардохтҳои миёнаи суғуртавӣ ва маблағи миёнаи суғуртавӣ дар асоси маълумоте, ки дар давоми фаъолияти Суғуртакуанда ва дигар ташкилотҳои суғуртавӣ, аз ҷумла ташкилотҳое, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва давлатҳои ИДМ фаъолият мекунанд, дар давоми панҷ соли охир ҷамъоварӣ шудаанд ва аз баҳодиҳии коршиносии Суғуртакуанда асос ёфтааст.

Нишондиҳандаҳои ба нақша гирифташудаи шумораи шартномаҳо (n) дар асоси шумораи пешбинишудаи (ба нақша гирифташудаи) шартномаҳои суғурта барои соли оянда муайян карда мешаванд.

Бо истифода аз натиҷаҳо, ки дар натиҷаи коркарди омор ба даст оварда шудаанд, инчунин пас аз баҳодиҳии мутавозуни ҳар як ҷузъи хавф дар хавфи умумии ҳодисаи суғуртавӣ нишондиҳандаҳои зарурӣ барои ҳисоб кардани тарифҳои суғуртавӣ арзёбӣ карда шуданд.

Меъёрҳои тарифии заминавӣ бо тахминкунии тақсмоти яхелаи ҳодисаҳои суғуртавӣ ва тақсмоти муқаррарии ҳаҷми умумии пардохтҳои суғуртавӣ ҳисоб карда мешаванд.

Бо мақсади таъмини рақобатпазирии маҳсулоти суғуртавӣ ва мутобикосозии он ба вазъи воқеии бозори суғуртаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, меъёрҳои тарифии ҳисобшуда тасҳеҳ карда шуданд. Дар оянда, бо ташаккули заминаи омории худии Суғуртакуанда ва зиёд шудани ҳаҷми портфели суғуртавӣ, тарифҳои мазкур мавриди бозбинӣ ва дақиқсозӣ қарор дода мешаванд.

Суғуртакуанда ҳангоми бастанӣ шартномаи мушаххаси суғурта ҳуқуқ дорад ба меъёри ибтидоии тарифҳои суғуртавӣ вобаста ба омилҳои ба дараҷаи хавфи суғуртавӣ ва шартҳои суғурта таъсиркунонда коэффисиентҳои афзоида ва камшавандаро татбиқ намояд:

ОМИЛИ ХАВФ ВА ШАРТҲОИ СУҒУРТА	КОЭФФИЦИЕНТҲОИ ТАСҲЕҲӢ	
	на кам	на зиёда
Меъёри тарифи суғуртавӣ барои шартномаи мушаххаси суғурта ҳамчун натиҷаи тарифи ибтидоии суғуртавӣ ва коэффисиентҳои тасҳеҳӣ ҳисоб карда мешавад.	0,01	10

Баҳисобгирӣ ва асосноккунии иқтисодии тарифҳои суғуртаи барои суғуртаи ихтиёрии молу мулк

Нишондиҳанда	Аломат [формула]	Сӯхтор	Зарбаи раъду барқ	Тарқиш	Афтидани объектҳои парвозкунанда	Офатҳои табиӣ	
						Тӯфон ва жола	Дигар
Баҳодихии эҳтимолияти руҳ додани ҳодисаи суғуртавӣ	q	0,204	0,031	0,063	0,038	0,063	0,028
Пардохти миёнаи суғуртавӣ аз рӯи як шартномаи суғурта	S_b	1 350	1 504	1 880	1 462	1 253	1 393
Маблағи миёнаи суғуртавӣ аз рӯи як шартномаи суғурта	S	432 140	432 140	432 140	432 140	432 140	432 140
Шумораи ба нақша гирифташудаи объектҳои суғуртамешуда	n	393	393	393	393	393	393
Баҳодихии қисми асосии меъёри ҳолис	$T_o = 100 * \frac{S_b}{S} * q$	0,064	0,011	0,027	0,013	0,018	0,009
Дараҷаи бехатарӣ	y	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Коэффисиенти бехатарӣ (миқдори яктарафаи тақсимооти муқаррарии стандартӣ аз сатҳи интиҳобшудаи бехатарӣ)	a(y)	1,645	1,645	1,645	1,645	1,645	1,645
Баҳодихии сарбории эҳтимолӣ	$T_p = 1,2 * T_o * a(n) \sqrt{\frac{1-q}{n * q}}$	0,013	0,006	0,011	0,006	0,007	0,005
Баҳодихии меъёри ҳолис	$T_n = T_o + T_p$	0,076	0,017	0,038	0,019	0,025	0,014
Сарборӣ	f	74,3	74,3	74,3	74,3	74,3	74,3
Баҳодихии меъёри умумӣ	$T_{\Delta} = \frac{T_n * 100}{100 - f}$	0,30	0,07	0,15	0,07	0,10	0,06

Нишондиҳанда	Таваккалҳои марбут ба об аз системаҳо		Амали ғайрикунунии шахсони сеюм		Барҳурди воситаи нақлиёт, таъсири овоз ва дуд	Шикастани шиша, ойна ва витрина	Дигар таваккалҳои таъсири беруна
	Обтаъминкунӣ, гармидиҳӣ, канализатсия	Сўхторҳому шқунӣ	Дуздӣ, ғоратгарӣ, роҳзанӣ	Вайроқунӣ (зарарасонӣ)			
Баҳолиҳии эҳтимолияти руҳ додани ҳодисаи суғуртавӣ	0,069	0,019	0,063	0,031	0,013	0,063	0,094
Пардохти миёнаи суғуртавӣ аз рӯйи як шартномаи суғурта	1 424	1 462	3 134	2 382	1 253	1 880	2 089
Маблағи миёнаи суғуртавӣ аз рӯйи як шартномаи суғурта	432 140	432 140	432 140	432 140	432 140	432 140	432 140
Шумораи ба нақша гирифташудаи объектҳои суғуртамешуда	393	393	393	393	393	393	393
Баҳолиҳии қисми асосии меъёри ҳолис	0,023	0,006	0,046	0,017	0,004	0,027	0,046
Дараҷаи беҳатарӣ	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Коэффисиенти беҳатарӣ (миқдори яқарафай тақсимоги муқаррарии стандартӣ аз сағҳи интиҳобшудаи беҳатарӣ)	1,645	1,645	1,645	1,645	1,645	1,645	1,645
Баҳолиҳии сарбории эҳтимолӣ	0,008	0,005	0,018	0,010	0,003	0,011	0,014
Баҳолиҳии меъёри ҳолис	0,031	0,011	0,063	0,027	0,007	0,038	0,060
Сарборӣ	74,3	74,3	74,3	74,3	74,3	74,3	74,3
Баҳолиҳии меъёри умумӣ	0,12	0,04	0,25	0,10	0,03	0,15	0,23

БОҶИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ИДОРАИ НАЗОРАТИ СУҒУРТАВӣ
NATIONAL BANK OF TAJIKISTAN
INSURANCE SUPERVISION MANAGEMENT

НАМУНА

Эзоҳ: Ҳуҷҷати мазкур ҳамчун намуна ба ҳисоб меравад. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад дар шакл ва матни намуна тағйирот ва иловаҳо, ки ба Қоидаи суғурта ва қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат намекунад, ворид намояд.

**ШАРТНОМАИ
СУҒУРТАИ ИХТИЁРИИ МОЛУ МУЛК**

№ _____

ш. Душанбе

«___» _____ соли 20__

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди ташкилоти суғуртавӣ ва азнавсуғуртакунии «Спитамен Иншуренс», ки дар асоси Иҷозатномаи Бонки миллии Тоҷикистон барои амалӣ намудани фаъолияти суғуртавӣ ФС № _____ аз «___» _____ соли 20__ фаъолият мебарад, минбаъд «Суғуртакунанда» номида мешавад, дар шахсияти Директори генералӣ _____, ки дар асоси Оиннома амал мекунад, аз як Тараф ва аз тарафи дигар _____ минбаъд «Суғурташаванда» номида мешавад, дар _____ шахсияти _____, ки дар асоси Оиннома амал менамояд, дар якҷоягӣ минбаъд «Тарафҳо» номида мешаванд, Шартномаи суғуртаи ихтиёрии молу мулки мазкурро (минбаъд – Шартномаи суғурта ё Шартнома), дар мазмуни зер бастанд.

1. ШАРҲИ МАФҲУМҲО

1.1. Дар Шартномаи мазкур чунин мафҳумҳо истифода бурда мешавад:

- **объекти суғурта** – манфиатҳои молумулкии Суғурташаванда, ки ба қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат надошта, дар шартномаи суғурта пешбинӣ шудаанд.
- **Суғурташаванда** – шахси воқеӣ ё ҳуқуқие, ки бо ташкилоти суғуртавӣ Шартномаи суғуртаро бастааст.
- **Суғуртакунанда** – Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди ташкилоти суғуртавӣ ва азнавсуғуртакунии «Спитамен Иншуренс», ки дар асоси Иҷозатномаи аз тарафи мақоми назорати суғуртавӣ дода шуда фаъолияти суғуртавиرو ба амал мебарорад.
- **Ҷоидагиранда** – шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки аз ҷониби Суғурташаванда барои гирифтани пардохти суғуртавӣ (ҷуброни суғуртавӣ) дар Шартномаи суғурта таъин шудааст ва дар полиси суғуртавӣ дарҷ гардидааст.

- **хавфи суғуртавӣ** – ҳодисаи эҳтимолӣ, ки дар ҳолати рух додани он суғурта анҷом дода мешавад.

- **тарифи суғуртавӣ** – арзиши воҳиди рӯйпӯшкунӣ суғуртавӣ.

- **ҷуброни суғуртавӣ** – маблағе, ки ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) тибқи Шартномаи суғурта ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ барои пӯшонидани зарари ба молу мулки суғурташуда расонида пардохт менамояд.

- **мукофоти суғуртавӣ** – маблағи пулии дар шартнома дарҷшуда, ки онро Суғурташаванда уҳдадор аст ба ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) бо тартиб ва дар муҳлатҳои дар шартномаи суғурта муқарраргардида пардохт намояд.

- **маблағи суғуртавӣ** – маблағи пулие, ки ба он объекти суғуртавӣ суғурта карда шудааст ва он ҳаҷми ниҳонии масъулияти ташкилоти суғуртавино (азнавсуғуртакуниро) ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ дарбар мегирад;

- **ҳодисаи суғуртавӣ** – воқеае, ки ҳангоми рух додани он ташкилоти суғуртавӣ (азнавсуғуртакунӣ) тибқи қонун ва Шартномаи суғурта бояд пардохти суғуртавино (пардохти ҷуброни суғуртавино) анҷом диҳад.

- **шартномаи суғурта** – шартнома дар шакли қоғазӣ ва электронӣ, ки тибқи он Суғурташаванда уҳдадор аст мукофоти суғуртавино мутобиқи шартнома пардохт намояд ва ташкилоти суғуртавӣ уҳдадор аст ҳангоми рух додани ҳодисаи суғуртавӣ ба молу мулки суғурташуда зарари воқеӣ ё зарар нисбати дигар манфиатҳои молумулки суғурташуда расонида шудааст, бо шартнома пешбинишуда ба Суғурташаванда ё шахси сеюм (Ҷоидагиранда), ки ба ҷоидаи ӯ шартнома баста шудааст, ҷуброни суғуртавино анҷом диҳад.

- **полиси суғуртавӣ** – ҳуҷҷат дар шакли қоғазӣ ва электронӣ, ки воқеияти баста шудани шартномаи суғурта ва тибқи талаботи шартномаи мазкур мавриди амал қарор гирифтани уҳдадорҳои ташкилоти суғуртавино оид ба пардохти ҷуброни суғуртавӣ (пардохти суғуртавӣ) тасдиқ менамояд.

2. ОБЪЕКТИ СУҒУРТА

2.1. Объекти суғурта тибқи Шартномаи суғурта манфиатҳои молу мулки Суғурташаванда (Ҷоидагиранда) мебошанд, ки ба қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолиф набуда, ба ҳифзи молу мулк равона карда шудааст.

3. МАБЛАҒИ СУҒУРТАВӢ

3.1. Мутобиқи Шартномаи мазкур маблағи суғуртавӣ, ки дар доираи он объект суғурта шудааст _____, (_____) сомонӣ _____ дирамро ташкил медиҳад.

4. ТАРИФИ СУҒУРТАВӢ ВА МУКОФОТИ СУҒУРТАВӢ

4.1. Тарифи суғуртавӣ мутобиқи Шартномаи мазкур _____% аз маблағи суғуртавино ташкил медиҳад.

4.2. Мукофоти суғуртавӣ мутобиқи Шартномаи мазкур _____ (_____) сомонӣ _____ дирамро ташкил медиҳад.

4.3. Аз рӯзи ба имзо расидани Шартномаи мазкур мукофоти суғуртавӣ бо пули миллии сомонӣ дар муддати 5 рӯзи қорӣ дар ҳаҷми пурра пардохт карда мешавад.

5. ҲОДИСАҲОИ СУҒУРТАВӢ

5.1. Суғуртакунанда ба Суғурташаванда зарарҳои дар натиҷаи сӯхтор, задани раъду барқ, тарқиш, афтидани предметҳои бегона пардохт менамояд.

6. ҲУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҲОИ ТАРАФҲО

6.1. Ҳуқуқи уҳдадориҳои тарафҳо дар боби 11 – и Қоидаи суғурта пешбинӣ шудаанд.

7. ТАРТИБ ВА ШАРТҲОИ АМАЛӢ НАМУДАНИ ҚУБРОНИ СУҒУРТАВӢ

7.1. Тибқи муқаррароти бобҳои 12-13 – и Қоидаи суғурта ба танзим дароварда мешавад.

8. ҲОЛАТҲОИ РАД КАРДАНИ ҚУБРОНИ СУҒУРТАВӢ

8.1. Ҳодиса ба сифати ҳодисаи суғуртавӣ эътироф карда намешавад, агар он зери таъсири боби 14 – и Қоидаи суғурта қарор гирифта бошад.

9. АСОСҲОИ ҚАТЪ ГАРДИДАНИ ШАРТНОМАИ СУҒУРТА

9.1. Асосҳои қатъ гардидани Шартномаи суғурта дар боби 10 – и Қоидаи суғурта пешбинӣ шудаанд.

10. МУҲЛАТИ АМАЛИ ШАРТНОМА

10.1. Шартномаи мазкур аз санаи _____ соли 20____ то санаи _____ соли _____ амал мекунад.

10.2. Баъди итмоми муҳлати амали Шартномаи мазкур, Шартнома барои соли навбатӣ бо пардохти мукофоти суғуртавӣ барои соли навбатӣ тамдид мегардад.

11. МАХФИЯТ

11.1. Тамоми маълумотҳое, ки дар доираи шартномаи мазкур ба тарафҳо маълум гардидаанд, махфӣ шуморида шуда, бояд дар муддати амали шартнома махфӣ нигоҳ дошта шаванд.

12. ТАРТИБИ ҲАЛЛИ БАҲСҲО

12.1. Баҳсҳое, ки аз шартномаи мазкур бармеоянд дар асоси гуфтушуниди тарафҳо баррасӣ мегарданд.

12.2. Ҳангоми бо роҳи гуфтушунид ҳал нагардидани баҳс, тарафҳо метавонанд ба суд мутобиқи қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, муроҷиат намоянд.

13. ҚИСМИ ХОТИМАВӢ

13.1. Ҳамаи тағйиру иловаҳо ба шартномаи мазкур, ки хаттӣ тартиб дода шудаанд ва дар он имзо ва муҳри тарафҳо дарҷ гардидаанд, қисми ҷудонашавандаи шартномаи мазкур буда, иҷрои он барои тарафҳо хатмист.

13.2. Шартномаи мазкур дар ду нусха бо забони тоҷикӣ тартиб дода шуда, якнусахагӣ дар дасти тарафҳо нигоҳдошта мешаванд ва ҳар яки он қувваи ҷаҳелаи ҳуқуқӣ дорад.

13.3. Ҳолатҳои бо Шартномаи мазкур пешбинишуда тибқи қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қоидаи суғуртаи ихтиёрии молу мулк ба танзим дароварда мешаванд.

14. СУРОҒАИ ҲУҚУҚИИ ТАРАФҲО

14.1. СУҒУРТАКУНАНДА

ЧДММ ТСА «Спитамен Иншуренс»

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, ноҳияи Шохмансур, кӯчаи Истаравшан 18, ошёнаи 2

РМА: 020030537

РМБ: 350101808

с/х: 20202972780800000009

Номи банк: ҚСП «Спитамен Банк»

с/м: 20402972418081

Телефон: (+992) 44 601 79 97

Сомона: www.spi.tj

Email: info@spitameninsurance.com

Директори генералӣ

_____/_____.
(имзо) (ному насаб)

14.2. СУҒУРТАШАВАНДА:

Суроға: _____

РМА: _____

РМБ: _____

с/х: _____

Номи банк: _____

с/м: _____

Телефон: (+992) _____

Сомона: _____

Email: _____

_____/_____.
(имзо) (ному насаб)

АЛОҚА БО МО:

☎ +992 44 601 7997 / 7979 / +992 918 20 7997

✉ info@spitameninsurance.com 🌐 www.spi.tj

📍 Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, ноҳияи Шохмансур, кӯчаи Истаравшан 18, ошёнаи 2

QR-кодиро сканер намуда дар месенҷерҳо ва сомонаҳои иҷтимоӣ ба мо нависед

НАМУНА

Эзоҳ: Ҳуҷҷати мазкур ҳамчун намуна ба ҳисоб меравад. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад дар шакл ва матни намуна тағйирот ва иловаҳо, ки ба Қоидаи суғурта ва қонунгузори амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат намекунад, ворид намояд.

ПОЛИСИ СУҒУРТАВӢ
СУҒУРТАИ ИХТИЁРИИ МОЛУ МУЛК

Силсила: _____ Рақам: _____

Суғуртакунанда: ҶДММ ТСА «Спитамен Иншуренс»

Иҷозатномаи _____ аз ҷониби БМТ дода шудааст

Суғурташаванда: _____

Суроға: _____

Мухлати амал: аз « _____ » _____ с.20 _____ то « _____ » _____ с.20 _____

Объекти суғурта: _____

Маблағи суғуртавӣ: _____

Тарифи суғуртавӣ: _____

Мукофоти суғуртавӣ: _____

Худуди амали полиси суғуртавӣ: _____

Санаи барасмиятдарории полиси суғуртавӣ: _____

СУҒУРТАШАВАНДА: бо Қоидаи суғуртаи ихтиёрии молу мулк шинос шудам ва розӣ мебошам.

ИМЗО	НОМИ ҲУҚУҚИИ (НОМУ НАСАБИ) СУҒУРТАШАВАНДА
------	---

СУҒУРТАКУНАНДА (НАМОЯНДАИ СУҒУРТАКУНАНДА)

ВАЗИФА	ИМЗО	НОМ ВА НАСАБ
--------	------	--------------

АЛОҚА БО МО:

☎ +992 44 601 7997 / 7979 / +992 918 20 7997

Телефони боварии БМТ: (+992) 44 600 15 20

✉ info@spitameninsurance.com 🌐 www.spi.tj

📍 Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, ноҳияи Шохмансур, кӯчаи Истаравшан 18, ошёнаи 2

QR-код ро сканер намуда дар месенҷерҳо ва сомонаҳои иҷтимоӣ ба мо нависед.

